

ČÍNA 2013

6. – 22.9.2013

www.cestou-necestou.cz

Vlastně jsme do Číny nijak zvlášť jet nechtěli. Ale dostali jsme se k letenkám, které prostě nešlo odmítnout, takže nás čekal další návrat na asijský kontinent, a to rovnou do nejlidnatější země světa. A jedné z největších. Tudíž vyvstala potřeba nemilosrdné volby, do kterých končin naše kroky povedou. Dospěl jsem ke kombinaci dvou metropolí, jednoho z novodobých divů světa a jedné z provincií na jihu země, tedy konkrétně Šanghaje, Pekingu, Velké čínské zdi a provincie Guangxi.

Po dobré mexické zkušenosti jsme i tentokrát měli až na jednu výjimku ubytování rezervované předem. Když pomenu to, že už nás moc nebaví potulovat se s bágly na zádech po městě a hledat, kam hlavu složíme, což nás stojí drahocenný čas a často i nervy, v případě Číny je docela důležité ubytovat se tam, kde se mluví aspoň trochu anglicky – dát se kvůli dvěma týdnům na mandarínštinu jsem prostě odmítl. A vzhledem k lidnatosti země jsme pro jistotu měli přes internet koupené i jízdenky na dva vlakové spoje. Nezbylo tedy než doufat, že vše půjde hladce podle itineráře...

Odlet (pátek 6. září)

Každý den dovolené je dobrý, takže s Liborem jdeme oba v pátek ještě do práce. Na pátku máme objednaného taxíka, v němž si ne zcela poprvé vyslechneme nářky řidiče v tom smyslu, že trasa Řepy – letiště se mu fakt moc nevyplatí. Inu, pánové taxikáři, kvůli vám se zpátky do Hostivaře stěhovat nebudeme. Takže si ty řeči příště nechte pro sebe...

U odbavovací přepážky letu společnosti Turkish Airlines do Istanbulu jsme hned na řadě a obsluha nás vítá slovy: „Ááá, na vás tu čekáme!“ To nevěští nic dobrého. Až taková tragédie, jaká mě v první vteřině napadla (tedy že neodletíme), to nakonec nebyla, ale dozvěděli jsme se, že návazný spoj do Šanghaje bude mít asi šest hodin zpoždění. Nicméně by pro nás mělo být zajištěno ubytování v hotelu. To nám ta cesta nezačíná zrovna nejlíp. Hlavně ať se to zpoždění moc nenavysuje, aby nebyl v ohrožení hned první vlakový přejezd, který už máme zajištěný.

V 18 hodin procházíme bezpečnostní prohlídkou a tentokrát se s žádnou částí příboru ani jiné výbavy loučit nemusíme. V letadle na nás čekala sedadla s číslem pět, což se ukázalo být velmi dobrou volbou. Byla to totiž řada hned za business třídou oddělenou od té ekonomické pevnou přepážkou, za níž bylo podstatně víc místa na nohy než ve všech řadách následujících. A to především já dokážu náležitě ocenit. Vzlétáme v plánovaných 19:15 a takřka vzápětí jsme obdarováni nejen kouskem „Tureckého potěšení“ na uvítanou, ale také tištěným menu na let, který má trvat zhruba dvě a půl hodiny. Milé České aerolinie, laskavě si zaříd'te u kolegů z Turkish Airlines školení, jak se starat o cestující. Díky poloze řady číslo pět se na nás navíc s jídlem dostalo jako na první, obsluhoval nás velmi sympatický a milý stevard a hovězí burger s gratinovanými bramborami, který jsme si ze dvou nabízených hlavních chodů vybrali, byl jedním z nejlepších pokrmů, jaké jsem na palubě letadla kdy jedl. A možná vůbec tím nejlepším. I na tureckém vínu jsme si pošťmákli. A jeho preferencí před mokem francouzské provenience jsme u palubního personálu nejspíš získali malé bezvýznamné plus.

Do Istanbulu přilétáme ve 23 hodin a vyhledáváme tranzitní přepážku. Tam se dožadujeme ubytování, které nám bylo v Praze přislíbeno. Musíme projít pasovkou a dostat se skoro až ven z letiště, ale vyplatí se to. Po necelých deseti minutách čekání nás spolu s dalšími asi deseti lidmi nakládají do minibusu a kamsi odvázejí. Míjíme různé

budovy a tipujeme, která ubytovna to bude. Když to řidič stočí k luxusně vyhlížející výškové budově, nechce se nám věřit, že právě tady nás vysadí. A vysadil. Skoro se až stydíme vstoupit v našem cestovatelském oblečení dovnitř. Obrovská prostorná lobby, koberce a nábytek tu ještě voní novotou, všude křišťálové lustry a skleněné „Šípkoviny“, z cen pokojů, které jsou vystaveny na recepci, do níž se musí po eskalátorech do mezipatra, se nám protácejí panenky. Hotel Wyndham Istanbul Petek nás prostě dostal. Pokoj je nádherný, moderně zařízený, postele měkoučké, peřiny a polštáře nadýchané... Je fakt velká škoda, že tu strávíme jen pár hodin.

Istanbul > Šanghaj (sobota 7. září)

Těch pár hodin byly konkrétně hodiny čtyři. Minibus na nás totiž čekal už ve vražedné čtyři hodiny ráno. A také taška se snídaní – ta sice nedosahovala takové úrovně jako hotel samotný, ale rozhodně jsme touhle svačinou nepohrdli. Trošku nám to zkomplikovala skutečnost, že bezpečnostní skenery se nacházejí hned za odbavovacími přepážkami, takže minimálně nápoje jsme museli spořádat hned.

Opožděný odlet je plánovaný až na sedmou hodinu, takže máme dost času se projít po pár duty free obchodech, v nichž vás u parfémů neotravují neodbytné prodavačky, a můžete si tak dopřát kompenzaci za chybějící hygienické potřeby, které se samozřejmě nacházejí v odbaveném báglu. A pak využíváme další vymoženosti istanbulského letiště – sedaček, na které se dá celkem pohodlně lehnout.

Pro tenhle desetihodinový let jsme si při online odbavení vybrali sedadla úplně vzadu, protože byla jedinými, která jsou jen po dvou. A tentokrát se jídlo rozváželo zezadu, takže jsme na tom opět vydělali. Jen jsme museli přetrpět dva ruské ochmelky, kteří si celou cestu ředili krev vodkou, až je musela letuška napomínat a oznámit jim, že už jim nenalije, a jednoho z nich pak po přiletu vehementně budit (vlastně nevíme, jestli se jí to podařilo). Nicméně přiletu předcházely ještě dva cateringové bloky, které musely být kvůli zpoždění přehozeny – nejdříve nás tedy čekala snídaňová vejíčková a sýrová nadílka, pak penne s lilkem a tomatovou omáčkou (jmenuji jen hlavní chody, ale z tácu jídlo vřdycky doslova přetévalo). A byla to opět luxusní ňamka. Ne nadarmo získaly Turkish Airlines ocenění za nejlepší catering v ekonomické třídě. Když k tomu připočtu ten hotel, ani letošní titul Nejlepší evropská letecká společnost není nezasloužený. Jen letušky tentokrát nebyly až tak milé.

Původně jsme měli na čínskou půdu dosednout v 15:50, bohužel se tak kvůli zpoždění stalo až ve 21:40. Komplikace nám to způsobilo především dopravní, protože podle informací na internetu odjíždí v deset hodin z letiště poslední metro. Musíme tedy zvolit jiný způsob přepravy, snad stihneme aspoň shuttle bus, který ovšem naposledy vyráží z letiště Pudong na letiště Hongqiao na úplně druhém konci Šanghaje jen o hodinu později. Pasová kontrola naštěstí probíhá rychle a hladce (podstatně rychleji a hladčeji než vyřizování víz před cestou). Bankomaty hned za imigračními přepážkami bohužel nefungují, naštěstí Libor vyměnil dolary, takže je teď můžeme směnít na místní měnu. Ta se jmenuje „yuán“, můžete narazit na zkratky CNY nebo RMB, znak ¥ nebo čínskou variantu, která se podobá řeckému písmenu „pi“. Bankovkou s nejvyšší hodnotou je stovka, na všech barevných papírcích je zepředu podobizna velkého vůdce Mao Ce-tunga a pro jednoduchost počítejte s přepočtem 1¥ = 3 Kč.

Jakmile jsme dorazili k zavazadlovým karuselům, objevily se naše bágly, takže zatím vše (když pomínu zpoždění letadla) vychází. V příletové hale chci ještě radši vybrat nějaké peníze z bankomatu. Když vše dospěje až do závěrečné fáze, na obrazovce se objeví zpráva, že přístroj peníze nevydá, přestože mi právě v kapse pípla SMS s informací z mé banky, že mi byl odečten ekvivalent tisíce yuánů. Radši volám hned na ZUNO Helpline a ptám se, jestli byla blokáce skutečně realizována. Zatím prý ne, ale pro jistotu mé volání přijímají jako reklamaci.

Musíme uhánět na autobus. Když ve 22:40 dobíháme na zastávku, vrtí řidič hlavou a naznačuje tím, že už není místo. Tedy jedno by se prý ještě našlo. Spínám ruce v prosebné gesto a nasazuji ten nejsmutnější psí výraz, jaký umím zahrát, a netrpělivě očekávám, jak se Číňané stavějí k pravidlům, normám apod. (Ten řidič samozřejmě neumí slovo anglicky, takže vše probíhá v pantomimickém provedení.) Psí oči zabírají, já usedám na sklopnou sedačku

u dveří, Libor se usazuje na schod. Šofér mu nabízí pod zadek dřevěné desky, ale Libor s díky odmítá. Platíme po třiceti yuánech a vyrážíme. Metro by sice stálo 2¥ na osobu, ale na druhou stranu by jelo dvě hodiny. My jsme na druhém terminálu letiště Hongqiao za čtyřicet minut, tedy pár minut před půl dvanáctou.

Hledáme taxi, které by nás odvezlo do nedalekého hotelu Baolong Homelike. Pár řidičů se nám samo nabízí, ale to jsou nějakí neoficiální šizuňkové, s těmi se nám nikam nechce. Musíme projít halou na druhou stranu a tam už se stojí na taxíky ve frontě, naštěstí v tuhle chvíli poměrně krátké. Dispečer nám ukazuje, která z připravených kár je ta naše. A my zase ukazujeme jejímu majiteli, kam chceme odvézt. Ten si sedá za volant a k ničemu se nemá. Ani k tomu, aby nám otevřel kufr, kam bychom nandali bágly. Jsme z toho trochu zmatení a po chvíli se přesouváme k jinému vozu. Obsluha nás ale žene zpátky. V tom vylézá řidič a začíná nahlas a aspoň na poslech agresivně nadávat. Vůbec nevíme, co se děje. Dispečer nám pokyne, ať si uložíme zavazadla do kufru a nasedneme, načež řidiče vrací za volant v podstatě násilím. Chci vystoupit, ale dveře jsou zamčené. Otevřeným okýnkem tedy oznamuji bohorovnému koordinátorovi taxikářského provozu, že s tímhle pánem nikam nejedeme, ať nám přistaví jiné auto. Prý je ale všechno v pohodě, řidič se jen rozčiluje, že je hotel moc blízko letiště. A to tam jako máme dojít pěšky, nebo co? To jsou taxikáři opravdu všude stejná verbež?

No, tak tedy vyrážíme. A čekáme, jestli s námi ten starý vztekloun na just objede celou Šanghaj, nebo se uklidní a nebude dělat naschvály. Nakonec dojde naštěstí na druhou variantu a za pět minut dvanáct vystupujeme před hotelem. Jízda plná očekávání nás stála 38¥. Ale den plný vzrušujících zážitků ještě nekončí. I těch posledních pět minut si prostě vychutnáme. Nepříliš ochotný a zrovna tak přátelský recepční se nám snaží něco říct. Začíná to na „only one“, zbytku nerozumím. Protože Libor zmatlané angličtině Asiátů obvykle rozumí paradoxně víc než já, napovídá mi, že prý má nejspíš na mysli jen jedno lůžko. Jak jedno lůžko? Vjede do mě stejná asertivita, jako když nám chtěli v Bangkoku místo autobusu přistavit minibus. Takže se chvíli dohadujeme, a to i prostřednictvím překladáče v mobilu, protože slovní zásoba recepčního je v angličtině očividně velmi omezená (znovu tak nenápadně připomínám důležitost anglicky mluvícího personálu). Nakonec se z toho vyklube malé nedorozumění – chce nám říct, že je na pokoji jen jedna (manželská) postel. No to my ale víme. A už jsme v ní mohli dávno být, kdybys nás tu zbytečně nezdržoval.

Platíme 169¥, tedy vlastně 300¥ jako zálohu a ráno nám prý 131¥ vrátí. Tenhle systém záloh jsem moc nepochopil. Ještě párkrát po nás budou v Číně chtít zaplatit pokoj předem a zálohu navíc. Asi bych dokázal pochopit, kdyby pak šel druhý den ráno pokoj někdo zkontrolovat a v případě poškození nebo krádeže něčeho si tu zálohu nechali. Ale on nikdo nic nekontroloval, takže v čem je pointa? Pokoj je malý, ale čistý, postele měkké (spousta recenzentů na internetu si stěžovala na tvrdost čínských postelí), v televizi se dají naladit jen čínské programy (jako pak ve všech dalších ubytovacích zařízeních, kterými jsme prošli), je tu rychlovarná konvice, kartáčky na zuby... Jen rozdvójka nám nepasuje do adaptéru, takže si musíme vystačit s jednou zástrčkou. Ale hlavně, že se můžeme pořádně natáhnout a prospat.

Šanghaj > Peking (neděle 8. září)

Budiček v 6:10. Snídáme bagetu z istanbulského hotelu a k ní si vaříme čaj a kafe. Slíbené peníze nám na recepci skutečně vrací a v sedm hodin hotel opouštíme. Stanice metra (fialová linka 10) je doslova za rohem, jen pár kroků od hotelu. Nejdřív omylem málem vlezeme do sousední zoologické zahrady, ale pak už se skutečně nacházíme na stanici Shanghai ZOO, kde si v automatu (umí i anglicky) kupujeme dvě jízdenky po 3¥. Při vstupu do jakékoli stanice metra, na nádraží a do některých dalších veřejných prostranství je v Číně (alespoň všude tam, kam jsme se za ty dva týdny dostali) nutné nechat zavazadla projet skenerem. Ze ZOO jsou to na vlakové nádraží Hongqiao pouze tři stanice, takže si tuhle proceduru užijeme během pár minut hned dvakrát. Metro je moderní, čisté, dobře značené, doladěné do takových drobností, jako že barvy sedaček ladí s barvou linky apod. Podobný dojem máme i ze

zmíněného vlakového nádraží. V obou případech jsou našťástí použity názvy stanic a destinací i v anglickém přepisu a rovněž hlášení probíhá v obou jazycích.

Na vlakovém nádraží jsme kvůli přesunu do Pekingu, k němuž jsme si vybrali moderní rychlovlak, který je schopen urazit vzdálenost třinácti set kilometrů za necelých pět hodin. Do provozu byla vysokorychlostní dráha uvedena teprve před dvěma lety. Lístky jsme měli zajištěny předem přes internet. Bohužel jejich pořízení na dálku není tak jednoduché jako například v Indii. Oficiální stránky Čínských drah jsou totiž k dispozici pouze v čínštině a jízdenky na nich lze platit výhradně čínskými platebními kartami. Je tedy potřeba využít služeb některé z agentur, které se na tuto službu zaměřují. Po přečtení řady recenzí jsem nakonec vybral rodilou Australanku Helen (China DIY Travel), která se opravdu osvědčila. Její perfektní servis zahrnuje mimo nákupu jízdenek i podrobný návod, jak si je na daném nádraží vyzvednout, a také instrukce pro taxikáře i pro prodejce jízdenek v čínštině. Helen si samozřejmě účtuje příplatek a ani kurz použitý pro přepočítání není dvakrát příznivý, ale když člověk potřebuje mít jistotu, že se do vybraného vlaku dostane, nic jiného mu nezbyvá. Standardní cena jízdenky rychlovlaku mezi Šanghají a Pekingem činí 553¥. Vyzvednutí lístků proběhlo rychle a bez problémů. Vyzvedli jsme rovnou i jízdenky na vlak z Pekingu do Nanningu a slečna za přepážkou ani nechtěla 5¥ za každý z těchto lístků coby poplatek za vyzvednutí na jiné než výchozí stanici. A k tomu všemu jsme v hale při předložení jízdenek dostali půllitrovou lahev vody na cestu zdarma. A tentokrát se mi (i když až na druhý pokus) konečně daří vybrat peníze z bankomatu.

Všechno proběhlo tak hladce, že bychom nakonec stihli i odjezd vlaku v osm hodin, ale naše lístky jsou na vlak G2 s odjezdem v 9:00, tak holt musíme počkat. Na informačních tabulích je u každého vlaku uvedeno i číslo „čekárny“, což je v podstatě sektor v hale, kde jsou sedačky pro cestující. Vlaky jsou na tabuli odlišeny barevně – červený už bude odjíždět, do zeleného se může nastupovat, žlutý ještě není připraven. Čtvrt hodiny před plánovaným odjezdem se mění barva našeho vlaku na zelenou, otevírá se brána (říkají tomu „check-in“) a davy se hromadí na nástupiště a do supermoderní soupravy. Tam je třeba automat na studenou a horkou vodu, po vlaku pobíhají stevardky a nabízejí jídlo či pití, televize přehrává reklamy – zkrátka slušný oddíl. Neslyšně odjíždíme přesně v 9:00 a postupně nabíráme rychlost, která se vyšplhá až na 305 km/h. I tady jsou hlášení vysílána dvojjazyčně a jsou pojata velmi zdvořile. Za okny se míhají především paneláky, ale musíme uznat, že jejich architekti se tu (a následně zjišťujeme, že se jedná o obecný trend) snaží vymýšlet různé variace, které dokáží odlišit jednotlivá sídliště nebo bloky. Jsou to vlastně spíš věžáky o mnoha patrech, často jsou domy neuvěřitelně úzké.

Ve 13:45 přijíždíme na pekingské Jižní vlakové nádraží a rovnou se přesouváme na stanici metra tamtéž a se stejným názvem. Zatímco někteří domáci si neví rady s automatem na jízdenky, my to zvládáme hravě. Na rozdíl od Šanghaje stojí v Pekingu metro 2¥, ať jedete kamkoli. Prostě než se rozhodnete systém metra opustit, můžete v daný den jezdit za pouhé dva yuány třeba do aleluja. Zase až taková zábava to ale není, například náš první přestup byl strašně dlouhý. Ten druhý už byl podstatně kratší, ale zase se na něm valily dost velké davy (a to je neděle!). Naším cílem je stanice Zhangzizhonglu na lince číslo 5. Jen asi dvě stě metrů od ní se v úzkém „hutongu“ (zažitý název pro staré úzké uličky především v Pekingu) nachází Dragon King Hostel, kde máme strávit následující tři noci.

Výběru ubytování právě v Pekingu jsem věnoval hodně času. Jednak tři dny nejsou zrovna krátká doba, takže strávit je v nějakém vlhkém smradlavém brlohu jsem je opravdu nechtěl. A jednak jsou ceny ubytování v Pekingu podstatně vyšší než jinde, tak abychom si pak nervali vlasy z hlavy (tedy spíš já). Zmíněný Dragon King Hostel jsem nakonec vybral na základě mnoha pochvalných recenzí. Dobrým znamením byla anglicky plynňě hovořící recepční. Chodba vypadala spíš jako v hotelu. Poloha je výborná – ač kousek od metra a rušné ulice, tady panuje klid. Pokoj byl na čínské poměry přiměřeně velký, čistý, postele měkké... Zkrátka dobré, ale zase nic světoborného. Platíme 840¥ a stovku jako zálohu navrch. Než zapomenu, telefonicky potvrzuji naši účast na zítřejším výletu na Velkou čínskou zed'. Slečně na druhém konci jsem sice moc nerozuměl, ale prostě jsem na ni vychrlil všechny údaje, které jsem mohl.

Už je odpoledne, takže se vyplatí navštívit jen jednu památku někde v okolí. Volba padá na „Chrám Nebes“ (Tiantan), jednu z nejznámějších dominant města vzdálenou jen pár stanic metra na stejné trase. Automaty na jízdenky jsou v naší stanici nefunkční, ale jedna místní paní nám ochotně ukazuje, u jakého okýnka si je můžeme pořídit. Lidi nám tu obecně zatím přijdou milí a ochotní. Ze stanice Tiantandongmen je to k pokladně, co by kamenem dohodil. Vstupenka stojí 35¥ a k ní si pořizujeme i pěknou kreslenou mapu za 10¥. Jakmile projdeme branou, zaslechne nějaký zpěv. Zrychlíme krok a u „Sedmi kamenů“ nacházíme zpívající dav. Vlastně kruh, v jehož středu se zmiřá čímsi omámený dirigent. Písně znějí poměrně budovatelsky, občané do nich evidentně dávají celé své srdce. Je to docela úsměvná podívaná.

Ale zpátky k chrámu. Tedy on je to spíš poměrně rozlehlý komplex pocházející z patnáctého století. Císař tu předkládal božstvům obětiny a modlil se k Nebesům a svým předkům, prosil za dobrou sklizeň. Nejznámější stavbou je právě Síň modlitby za dobrou sklizeň z roku 1420, která má krásný interiér. Ten jsme si chtěli samozřejmě prohlédnout (když už jsme zaplatili za vstupné pokrývající i „scenic points“). Jenomže cedule za dveřmi hlásá, že otevřeno je do 16 hodin. Je 16:07. Co se dá dělat. Ideální není ani počasí. Sice je zřejmě jasno, i slunce je vidět, ale celé nebe pokrývá takový mlžný opar. Takže obloha vypadá na fotkách jako bílošedá nepěkná hmota. Třemi branami pro císaře procházíme k Císařské nebeské klenbě a ke Kruhovému oltáři. Pak se vracíme zpět a snažíme se najít ještě další zajímavá místa v parku. Palác odříkání už je také zavřený, ale z jedné strany se u něj dobře fotí – není tu kromě nás ani noha, jen po chvíli projde kolem pár lidí. Zabrousíme ještě do Zahrady stovky květin a k Pavilonu dlouhověkosti, ale pak už nás stmívání a zvuky hromů v dáli nenápadně vyhánějí k východu.

Vracíme se metrem a vystupujeme o jednu stanici dřív (Dongsi). Tam bereme útokem supermarket a po jeho lehkém vyplenění doufáme v nalezení nějaké příjemné (prostředím i cenami) restaurace. Asi hlavně díky uondání vplouváme hned do první, která nám přijde do cesty. Obrázkový jídelní lístek a ceny rádobý honosných jídel nám moc nepasují k interiéru, takže se ptáme, jestli nemají nějaké obyčejné nudle, třeba se zeleninou. Nabízejí nám nudle s hovězím prý za 18¥, což bereme. Dočkáme se obrovské mísy nudlí, které ovšem plavou v polívce. A k tomu dostaneme hůlky. Já s nimi nikdy nebyl kamarád, ale nezbylo mi nic jiného než je vzít na milost, jinak bych v téhle zemi asi brzy zemřel hladu. Po chvíli mi to i docela jde. Za dvoje nudle, kolu a vodu platíme 38¥, takže osmnáct asi jídlo nestálo. Cestou pak míváme řadu i lépe působících podniků – tak třeba příště.

Ulička, v níž je náš hostel, je večer poměrně potměšlá, moc luceren tu nesvítí. Libor mě upozorňuje, že mezi chodníkem a silnicí jsou schody. Beru to sice na vědomí, ale v podstatě vzápětí mizím mezi dvěma zaparkovanými auty. Celkem slušný držkopád, který našťestí končí jen lehkými oděrkami rukou a kolenou. Dokonce ani kalhoty to nijak neodnesly. Před půl devátou už jsme na pokoji číslo 210. Voda je horká, ale wi-fi blbne. V noci prší.

Velká čínská zed' (pondělí 9. září)

Budíček v 6:45. Venku to nevypadá nic moc. Snídáme sladkou buchtu, kterou jsme večer pořídili v supermarketu, k tomu čaj a kafe (rychlovarné konvice jsou tu na pokojích našťestí celkem obvyklým vybavením). Ve tři čtvrtě na osm odcházíme pěšky k hostelu Beijing Downtown Backpackers, u kterého máme rezervovaný výlet na Velkou čínskou zed'. Cesta je příjemná, protože po krátkém úseku po hlavní ulici se stáčí do ještě trochu ospalých hutongů, kde panuje podstatně větší klid. Nezbytný je další výběr z bankomatu, protože za výlet platíme po 280¥. Není to zrovna málo, ale v ceně je doprava klimatizovaným minibusem (140 kilometrů jedna cesta), vstupné (65¥), anglicky mluvící průvodce a lahev vody (no dobrá, to je jen takový trik, protože tu půllitrovku má v sobě člověk hned za druhou věží). Na zed' se dá určitě dostat levněji, ale... Jako jeden z novodobých divů světa je to samozřejmě místo, které se těší obrovskému zájmu turistů, a to nejen zahraničních. V relativní blízkosti Pekingu existuje několik přístupových bodů k různým úsekům. Nejsnáze dostupným je Badaling, který se ovšem (aspoň podle toho, co jsme slyšeli a viděli na fotkách) stal přelidněnou a nesnesitelnou komerční záležitostí. A tomu jsme se chtěli vyhnout. Nebylo jednoduché rozhodnout se, kterou část zvolit, každá má svá pro a proti, různý je i jejich stav – některé úseky

jsou v podstatě ještě původní, což ovšem znamená náročné na chození, někdy i nebezpečné. Za nejlepší se často považuje Simatai, kterážto je ovšem právě v rekonstrukci a znovu by se měla otevřít v říjnu (to je o fous...). Jako o velmi dobré alternativě se píše o šestikilometrovém treku vedoucím k západnímu konci Simataie z Jinshanlingu. A právě výše uvedený hostel je údajně jediný, kdo po dobu uzavření Simataie tuhle trasu zajišťuje.

V hostelu jsme ve čtvrt na devět, platíme (přičemž si všímám, že jsme na seznamu účastníků na prvních dvou místech) a prý zatím máme počkat ve společenské místnosti, v níž si to wi-fi sviští jako Niki Lauda. Odjíždět máme přesně v půl deváté, takže když nám nikdo těsně před touhle hodinou nedává žádný pokyn, radši se zvedáme a jdeme situaci očihnout ven. Tam už je minibus v podstatě plný a zbývají poslední místa na zadní pětce. Poprvé a naposledy za celé dva týdny se ocitáme ve skupině samých bílých tváří. Odjíždíme opravdu přesně v půl, přes město se šouráme poměrně pomalu, ale po dálnici už si to pak šineme dost svižně. Počasí stále nevypadá moc dobře, zase to šedavě nebe, opar, klidně by mohlo i sprchnout. To, že se blížíme k Velké čínské zdi, člověk pozná dost jednoduše – kolem silnice začínají růst majestátní kopce. Když pak zahlédneme první kousek zdi, je to takový zvláštní pocit.

Na místě jsme v půl jedenácté. Máme poslední možnost si odskočit a také rozmyslet, zda půjdeme celou trasu, nebo se za 40¥ necháme vyvézt lanovkou do půlky. Druhou možnost volí pouze otec s malým klučinou. Hned se na nás vrhají místní ženštiny, které se culí od ucha k uchu, snaží se dát do řeči, přičemž jim z batůžků vyčuhují suvenýry, kterými se nás chystají cestou oblažovat. Snažíme se předstírat, že neexistují. Dostáváme oranžové náramky na ruku a pohlednici, na níž je zobrazena trasa našeho výšlapu s 22 věžemi. K té první nás odvádí průvodce, pronáší krátký historický úvod, ukazuje směr trasy a pak už nás nechává, abychom si tempo zvolili podle možnosti a chuti. On jde vždy jako první, naopak jeden z místních průvodců má za úkol po celou dobu skupinu uzavírat, aby bylo zajištěno, že jsme všichni v pořádku. Tenhle systém nám naprosto vyhovuje.

A jsme tu. Zed' se jako had plazí po okolních kopcích nahoru a dolů, od jedné věže k další. Člověk tenhle pohled samozřejmě zná z fotek a z dokumentů, ale stejně má tohle místo magickou atmosféru. Obzvláště, když jsme tu takřka sami. A za to jsme neskonale vděční! Těch šest kilometrů, které nás čekají, bychom měli zvládnout zhruba za tři hodiny. A není to až taková legrace, jak se může na první pohled zdát. Střídají se výstupy a sestupy, rovinky tu v podstatě nejsou k mání. Místy je potřeba překonat velmi strmé a často dost vysoké schody – kolena dostávají zabrat. Netrvá dlouho a jsme řádně zpocení. Navíc se začíná vylepšovat i počasí, slunce se hlásí ke slovu, takže jsme po nějaké době durch. Doplnujeme tekutiny a pro případ, že bychom jich měli málo, jsou po cestě roztroušeni prodejci nápojů, a to včetně piva, na které ted' opravdu nemáme ani pomyslení. Ale je to úžasný zážitek, i když namáhavý. Výhledy jsou nádherné, je tu ticho a klid, žádní lidé, zed' je působivá a historie z ní doslova číší. Je to náš šestý ze sedmi novodobých divů světa a z hlediska dojmu bych ho zařadil po bok Machu Picchu. Někde u dvacáté brány potkáváme Čecha Jirku, s nímž se dáváme na chvíli do řeči a necháváme se od něj vyfotit. Kolem třinácté hodiny už se pak srocujeme s ostatními u brány číslo 22. Dáváme si chvíli pauzu a pak sestupujeme po schodech dolů k parkovišti, kde na nás čeká náš běžový démon.

S ním se vracíme zpět do Pekingu, plni zážitků, unaveni. Ve městě jsou mraky aut, na křižovatkách jsou semafony nastaveny na velmi dlouhé intervaly. Když jsem u té dopravy a semaforů... V Číně, prosím, zapomeňte na přednost chodců, nebo vás to bude stát život. To, že jdete po přechodu a k tomu vám třeba ještě svítí zelená, vůbec nic neznamena! Chodec je tu ten nejposlednější článek řetězce. A ani s ostatními předpisy si řidiči moc hlavu nelámou – jezdí na červenou, předjíždějí, kde se dá, omezení rychlosti jako by vůbec neexistovala. Motoroky a kola jezdí úplně všude, ačkoli pro sebe mají obvykle vyhrazený celý široký pruh – něco mezi chodníkem a silnicí. Klidně si to štrádoují v protisměru nebo po chodníku. Zkrátka chodec tu musí mít oči na stopkách a nespolehat se na evropské zvyklosti.

Před čtvrt na pět nás nechávají vystoupit na hlavní ulici, kousek od místa, kde jsme ráno nasedali. Poklidná a takřka opuštěná ulička se za tu dobu proměnila v rušnou úzkou tepnu plnou krámků, restaurací, fast foodů a lidí, která hodně připomíná bangkokskou Khao San Road, ovšem tak před deseti lety. Oproti té současné je místem

nesrovnatelně příjemnějším. Je tu i spousta místních mladých lidí, všichni jsou tak nějak v pohodě, všude čisto, ceny jsou přiměřené. Ted' ale bohužel nemáme moc času si tuhle atmosféru vychutnávat, protože bych rád stihl návštěvu alespoň jedné ze dvou věží, které se nacházejí nedaleko odsud. Pokladny se v nich zavírají v 16:40, takže máme opravdu co dělat. Obě určitě nestihneme, takže vybírám Zvonovou, z níž má být lepší výhled – přinejmenším i na tu druhou, Bubnovou. Obráceně to neplatí. U pokladny jsme v 16:35 a kupujeme lístky pouze na tuhle věž, za 15¥. Po strmých schodech, které nám dají vzpomenout na Velkou čínskou zeď, stoupáme k obřímu zvonu. Jsme tu kromě ochranky sami. Vyhlídka z terasy je docela zajímavá, ale zase žádné terno to není. Vidíme protější Bubnovou věž a také šedivé střechy okolních hutongů. Když sejdemě dolů, z Bubnové věže se ozývají bubny. Ano, několikrát za den se tam koná show, kterou jsme ted' samozřejmě prošvihli. Dost mě to štve, ale třeba se sem ještě stihneme dostat v dalších dnech.

Ted' už si můžeme ulici Nan Lou Gu Xiang projít v klidu. I když – trochu nás začíná trápit hlad. Nejdřív si u vysmátých slečen dáváme chlazené nápoje za 6 a 8¥, pak na večer vybíráme příjemně vyhlížející restauraci Drum & Gong Fusion Restaurant. A byla to jedna z nejlepších věcí, kterou jsme v Číně udělali. Každý jsme si objednal své jídlo. Přinesli nám obrovské porce, z každé z nich bychom se najedli oba. Jídlo bylo vynikající! K tomu okurkový nápoj, kokosové mléko, kola – dohromady za rovných 100¥. To sice není málo, ale byli jsme naprosto spokojení a nacpaní. A navíc tu mají wi-fi zdarma. Servírce jsme dali 110¥, ale nechápavě koukala střídavě na nás a na peníze. Pak nám těch deset, které jsme zamýšleli jako spropitné, váhavě vrátila a odešla. Tehdy jsme pochopili, že na dýško se tu asi moc nehraje.

V nedalekém obchůdku kupujeme do série další čtyři kreslené mapy po 10¥ a příjemnými hutongy se pomalu vracíme do hostelu. Jednou ale špatně odbočíme, takže trochu bloudíme, ale naštěstí s sebou máme osvědčenou aplikaci CityMaps2Go (musím znovu vřele doporučit), takže si sice trochu zajdeme, ale dorazíme v pořádku. Je sice tma, ale člověka ani na chvíli nenapadne, že by tu měl mít strach. A to je obrovská výhoda Číny – celou dobu jsme se v ní cítili naprosto bezpečně. V sedm hodin už jsme na pokoji, vyčerpáním usínáme, ale v noci pak aspoň u mě není spánek žádný zázrak.

Peking (úterý 10. září)

Budíček v 7:45 je spíš pro jistotu, abychom neprospali celé dopoledne. A byla by to škoda, protože venku je konečně slunce a modré nebe! V nedalekém 7Eleven pořizujeme k snídani sendviče, čaj s mlékem a vanilkové latté. Při placení nám vracejí papírky, které připomínají peníze ze hry Monopoly. Mají na sobě číslovky 1 a 5, ale jejich hodnota je desetinásobná, tedy 10 a 50 „fenů“. A po snídani už je čas vyrazit na celodenní průzkum pekingských pamětihodností a zákoutí.

Metrem s jedním přestupem putujeme na stanici Qianmen. Při výstupu nad zem nás jako první do očí praští stejnojmenná věž (s přídomkem Šípová). A abychom si ji mohli prohlédnout a vyfotit/natočit v plné kráse, musíme se prodrat kolem stánků s cetkami na stejnojmennou ulici. Prostě všechno je tu Qianmen. Ta ulice vypadá báječně – široká pěší zóna roubená pěknými stylovými domy a obchody, po níž jezdí historická tramvaj. A mají tu dokonce i Starbucks. Kousek odsud jsme měli původně bydlet a na chvíli trochu zalituju, protože tohle místo působí fakt příjemně. Ani se nám odsud moc nechce, ale máme před sebou nabitý program, takže čelem vzad a hurá na jedno z největších náměstí světa – náměstí Brány Nebeského klidu (Tian'anmen).

Dostat se tam ale není zrovna jednoduché. Když pomínu přechod přes širokou silnici, čeká nás spousta zábradlí, podchodů a lidí, takže chvíli trvá, než se na rozlehlé prostranství vůbec prodereme. A naše batůžky musí absolvovat bezpečnostní prohlídku. Na samotném náměstí se jako nekonečný had kroutí fronta Číňanů. Ti se jdou celí natěšení pokochat pohledem na bývalého vůdce Mao Ce-tunga, který ted' odpočívá ve svém vlastním mauzoleu. Ani nás nenapadne, že bychom se k nim přidali. Ti, kteří nestojí ve frontě, se fotí. U Pomníku lidových hrdinů strážného

pionýry, před Velkou síní lidu, před obrovitánskou obrazovkou, na níž se přehrávají reklamní záběry z celé Číny. A před bránou Tian'anmen, z jejíž tribuny vyhlásil 1. října 1949 Velký Mao Čínskou lidovou republiku. Bohužel se brána právě opravuje, takže ten typický pohled si vychutnat nemůžeme. Obraz vůdce je ale samozřejmě plně odhalen.

Náměstí je jen takovou přehrou před prohlídkou Zakázaného města, kam ovšem chvíli nedokážeme trefit. Důležité je jít pořád středem. A neztratit nervy. Vstupné činí 60¥. A po získání vstupenky začíná peklo. Nejen díky horku, které už panuje, ale hlavně kvůli tomu, že sem nejspíš přijela půlka Číny. Takové davy jsme snad nikde jinde neviděli. Všude mraky skupinek vedených průvodci s vlajkami nebo deštníky, velká část skupin má nějaký poznávací znak – třeba kšiltovku stejné barvy. Číňani se pletou pod nohy, fotí jak o život, přičemž se tlačí a rvou, jak kdyby zrovna obživil velký vůdce. Abychom si aspoň trochu uklidnili nervy, hned po vstupu na první nádvoří se odebíráme do pravého křídla, kde se nachází pavilon s expozicí keramiky. Oáza klidu! Do některých částí komplexu se vybírá další vstupné, což nám připadá nehorázné, takže tyhle sekce vypouštíme. Pití tu ale kupodivu prodávají za běžné ceny.

Zakázané město má za sebou bohatou historii, ale všudypřítomné hlučné davy neumožňují genius loci řádně vychutnat. Nakonec se mi tedy nejvíc líbí na samém konci, v Císařských zahradách. Krom jiného nás tu zaujalo to, že místní do vodní nádrže házejí místo mincí bankovky. Byli jsme svědky toho, jak je pak někdo takovým bodcem nabírá a z vody vytahuje – těžko říct, jestli patří k personálu, nebo si jen drže a lehce přivydělal. Nikdo nic nenamítal.

Dostat se ven ze Zakázaného města nebyl problém, ale přesunout se přes přilehlou silnici ano. Všude stálo zábradlí, kolem nějž se valí davy. Do Jingshan Parku jsme se nakonec museli dostat východní branou. A co nás tam táhne? Možnost vydrápat se na kopec, z něhož by mělo být vidět Zakázané město jako na dlani. Musíme zaplatit vstupné, ale naštěstí se jedná o směšné 2¥. A schodů taky moc není, takže po pár minutách už se můžeme slibovaným výhledem pokochat od pavilonu, v němž je usazen zlatý Buddha. A vidíme nejen Zakázané město, ale také obě věže z předchozího dne nebo zajímavé moderní sídlo čínské televize CCTV.

Včera jsme prošvihli bubnovou show, ale dneska si ji ujít nenecháme. Pěšky si to šineme k Bubnové věži (samostatný vstup 20¥), kde jsme před půl třetí, což je čas, na který je plánováno jedno z každodenních představení. K obrovským i menším bubnům přistoupí několik mladých bubeníků a bubenic oděných do červeno-bílých jednoduchých kostýmů a spustí. Trochu to připomíná vystoupení skupiny STOMP, ale zážitek je to každopádně pěkný. Netrvá moc dlouho, ale jako ukázka určitě stačí.

Proplétáme se hutongy za věží, je to příjemná a hlavně klidná procházka, při níž máme možnost sledovat běžný život místních. K dobrému pocitu přispívá i velmi pěkné počasí. Na dohled máme další hostel, který byl původně ve hře. I tady by to mohlo být z hlediska lokace pohodové. A i odtud je to kousek na metro, konkrétně na stanici s názvem Guloudajie. Tam zaplouváme a nastupujeme na linku číslo 8, kterou se chceme nechat zavést do olympijského areálu. Původně jsem chtěl vystoupit na stanici Olympic Green, ale paní hlásící stanice označila za vhodný výstup tu s názvem Olympic Sports Center. Nahoře nás čeká prostorná pěší zóna a první pohled na „Ptačí hnízdo“, jak se říká Národnímu (olympijskému) stadionu. Ještě předtím, než se k němu dostaneme, se ale fotíme s olympijskými maskoty a jedna slečna se pro změnu fotí se mnou. Snažím se na ni moc nelepit, ale ona se mě naopak chápe, jak kdyby si mě měla za pět minut brát. Byla hezká.

Stadion je úchvatná stavba. Dá se dostat i dovnitř – za 80¥. Už je ale po šestnácté hodině a zavírá se v pět, navíc jsme celkem ucaptaní, takže si tuhle návštěvu necháváme ujít. Líbí se nám tady, ve srovnání se Zakázaným městem je tu božský klid, ale po náležitém pokochání je čas vrátit se zpět. Metrem putujeme stejnou cestou a pak pokračujeme pěšky na večeři do podniku, který jsme hned po první návštěvě označili jako náš oblíbený. Tentokrát jsme ale chytřejší a objednáváme si jedno jídlo dohromady. Volíme kuřecí maso s kešu oříšky, zeleninou a rýží a pro jistotu (kdyby dnes porce nebyly tak veliké) jako předkrm zeleninu balenou v tofu s omáčkou, která chutnala jako hořká čokoláda. A ty závitky vypadaly jako sushi. Bylo to opět vynikající! Když si na to ještě dneska vzpomenu, sbíhají se mi sliny. Dvě velmi dobrá piva (600 ml) a skvělý melounový fresh tomu dodali punc geniality. Za 92¥. Začíná mi být líto, že jsme v Pekingu zítra naposledy...

Už se tu cítíme jako doma, takže do hostelu trefíme tentokrát bez jediného zaváhání. Pozastavujeme se nad tím, že v jedné nepříliš dlouhé ulici míváme troje veřejné záchodky, kterých je tu vůbec docela dost. A v nichž se neplatí. Kam se v tomhle ohledu hrabe Praha nebo kterékoli jiné české město! Kupujeme hroznové víno, abychom doplnili vitamíny, a po zastávce v 7Eleven se po devatenácté hodině ocitáme na pokoji. Počasí udělalo svoje, jsme lehce spálení.

Peking, vlak do Nanningu (středa 11. září)

Budiček v 7:30, odcházím do 7Eleven pro snídani. Ten čaj s mlíkem mi fakt chutná – proč se neprodává u nás? Po snídani balíme, ukládáme bágly do úschovny (dostáváme k nim čísla), odhlašujeme se (dostáváme zpět zálohu) a ve tři čtvrtě na devět se naposledy vydáváme do víru pekingské metropole.

Rozhodli jsme se, že si uděláme repete Chrámů Nebes, když nám poprvé nevyšlo počasí. Dneska se opět můžeme těšit z modrého nebe a sluníčka, takže by byla škoda toho nevyužít. V metru už se pohybuje jako protřelí domorodci a v areálu chrámu vlastně taky. Ale dneska je to tu trochu jiné – všude se cvičí, tancuje, hraje, zpívá... Prostě čínští (především) senioři se po ránu činí. Do interiéru hlavního chrámu se nedá dostat ani teď, takže jsme v neděli evidentně nic neprošvihli. Procházíme se ještě kolem „Zdi ozvěny“ a pak navštěvujeme dvě budovy, na které minule nedošlo – Palác odříkání byl minule zavřený, na hudební pavilon (Divine Music Administration) už jsme neměli chuť. Musíme ale zaplatit ještě další vstupné, 10¥ za obě dohromady. V obou jsou spíš expozice a hlavní sál té druhé se zrovna opravuje, takže to zase takové terno nebylo. A protože už nás bolí lýtka (zed' se asi znovu ozývá), směřujeme své kroky zpátky k východu.

Kolem půl dvanácté se přesouváme metrem na stanici Yonghegong, což je také název naší poslední pekingské pamětihodnosti, kterou hodláme navštívit. Jedná se o největší buddhistický klášter ve městě a v angličtině se mu říká „Lama Temple“ (český překlad „Lamaistický chrám“ se mi moc nelíbí). Libor má na sobě šortky nad kolena, takže se trochu bojí, jestli ho vůbec pustí dovnitř. Když ale vidíme, jak vyzývavě jsou tu oblečené některé místní pipinky, obavy se rychle rozplynou. Ke vstupence za 25¥ dostáváme i miniaturní CD, ale těžko říct, co je na něm nahrané. Každopádně je to příjemná drobnost. Buddhistických chrámů a klášterů jsme už viděli dost, takže tenhle nás nemá moc čím omráčit, ovšem až na zlatou sochu Buddhy, která je vysoká přes tři patra. V Indii jsme viděli dvoupatrového, ale ten proti tomuhle vypadá jako miniatura v Legolandu. V interiéru by se tu nemělo fotit, ale když to poruším, nikdo mě neokřikne, takže se pak neostýchám vůbec. Nikdo se tu ani nezouvá při vstupu do jednotlivých budov, takže takovou tu pravou buddhistickou atmosféru zachraňují jen všudypřítomné zapálené tyčinky.

V jednu hodinu je nejvyšší čas pomýšlet na návrat, ještě se musíme někde naobědvat. A napadá nás hříšná myšlenka zajít naposledy do našeho oblíbeného lokálu. Metrem bychom museli přestupovat, takže se odhodláváme vyrazit pěšky. Opět nám pomáhá navigační aplikace, takže za půl hodinky už sedíme u oblíbeného stolu dočasných štamgastů a objednáváme si osvědčený včerejší chod, ovšem tentokrát bez předkrmu. K tomu pivo Yanjing, dvakrát melounový fresh, sakumprásk za 77¥.

Odcházíme ve dvě a máme co dělat, protože vlak odjíždí v 15:48 z velkého rušného nádraží, takže bychom tam radši měli být brzo. Pádíme do hostelu pro bágly, dáváme to tentokrát za dvacet minut. V metru nás čekají dva přestupy, celkem jím cestujeme zhruba půl hodiny. Na Západním vlakovém nádraží nás vítá chaos, spousta lidí, chvíli si nejsme jistí, zda vůbec jdeme správným směrem. Musíme vyšlápnout dvě patra nahoru, tam ukázat jízdenku a pas, nechat zrentgenovat bágly a jít hledat tabuli s odjezdy. Na té už náš vlak do Nanningu svítí, byla mu přidělena čekárna číslo čtyři. Se šanghajským nádražím se to tu nedá srovnat, připomíná nám to spíš trochu Indii. Lístky našťestí máme, takže o starost míň, a radši se rovnou přesouváme do zmíněné čekárny. Jenomže to není žádná útulná místnost s pohodlnými sedáčky, ale jedna velká hala totálně narvaná lidmi! Fronta o několika proudech vypadá, jako když vedl Mojžíš otroky z Egypta do země zaslíbené. Do odjezdu vlaku zbývá půl hodiny. Vedro, dusno, hluk, mačkající

se davy, bágly na zádech – prostě pohodička. Fronta se hýbe dost pomalu, v jednu chvíli se dveře na jejím začátku uzavřou a my v tu chvíli nevíme, jestli se vůbec do vlaku dostaneme. Po chvíli se dveře na nástupiště otvírají a v téhle druhé vlně už se za ně zvládneme dostat.

Vlak je strašně dlouhý a náš vagon číslo 12 je samozřejmě na druhém konci, takže si dáme ještě snad půl kilometru. Když se konečně ocitneme v kupé, zbývá do odjezdu vlaku asi deset minut. Tak to bylo jen tak tak. A teď k vlaku samotnému. Původně jsem chtěl zajistit lístky do třídy „hard sleeper“, což je v podstatě stejný typ vlaku, jaký jsme používali v Indii. Tedy otevřený vagon bez kupé, lehátka po šesti + dvě sedačky přes uličku. Jenomže nás čekala cesta dlouhá 28 hodin, takže jsem se nakonec rozhodl koupit lístky do třídy „soft sleeper“, což je uzavřené a uzamykatelné kupé se čtyřmi postelemi, prostorem pro uložení bágů, klimatizací, stolečkem a přístupem do jídelního vozu. Cena je oproti zmíněné nižší třídě podstatně vyšší (767,50¥ za spodní a 734,50¥ za horní lůžko), ale 28 hodin je 28 hodin. Loterií už pak je to, kdo bude kupé sdílet s námi.

Nicméně jsme na místě první. Už je povlečeno, peřina a polštáře vypadají skoro líp než v hotelu, na stolku je bílý ubrus a na něm konvice s horkou vodou. Bágly se nám pohodlně vejdou do prostoru nad dveřmi. Po chvíli se objevují naši spolucestující – otec se synem. Vypadají slušně. Průvodčí nám vyměňuje jízdenky za plastové kartičky. Naštěstí jsem před odjezdem do Číny četl, že se to tak dělává (ačkoli mi smysl tohoto počínání naprosto uniká), takže se ani nebráníme. Pod lůžky jsou pantofle, máme tu i obrazovku, ale funguje jen zvuk. Stejně tam nejspíš běží jen nějaké reklamy, takže Libor v nestřeženém okamžiku přepíná páčku hlasitosti, která se nachází nad lůžkem čínského otce, na nulu. Když vlak v naprosto přesný čas vyjíždí ze stanice, obsluha smotává vrchní koberec, po kterém jsme přišli, takže se před našimi zraky odkrývá úplně čistý, zářivě červený běhoun. Prostě luxus. Než se přehoupne den, jedeme plus mínus podle jízdního řádu.

Příjezd do Nanningu (čtvrtek 12. září)

Noc v čínském soft sleeperu se nedá srovnat s nocí v indickém sleeperu. Když pomínu uzavřené kupé, peřinu a polštáře, nikdo ve dvě ráno neběhá po vlaku a neřve až do bezvědomí „čaj čaj čaj čaj čaj“. Vlak na několika málo zastávkách prostě zastaví a za dvě minuty se v naprosté tichosti zase rozjede. Takže se dá celkem slušně spát. Mladší z našich spolucestujících se mě ráno snaží na něco zeptat. Nejdřív se mi zdá, že se mimicky dotazuje, jestli si jako nebudeme čistit zuby. To mi přijde dost oprsklé, ovšem pak pochopím, že tou pantomimickou skečí myslel to, jestli se nepůjdeme najíst, přičemž rukou ukazoval směrem na jídelní vůz. Snídani jsme odbyli. Na hygienu jsme se ale vrhli a byli jsme mile překvapeni stavem záchodu a umývárny – všechno čisté, na záchodě jsou dokonce k dispozici papírové obruče na prkýnko.

Po půl dvanácté nakonec dojde i na ten jídelní vůz. Jenomže to není tak jednoduché. Máme pocit, že jsme ve vlaku snad jediní bílí a na ty tu prostě nejsou zařízení. Jídelní nebo nápojový lístek (poznat, který z nich to je, nejde) mají sice moc hezký, ale nějak se jim do něj rozsypal čaj, tudíž by pro nás bylo dost velkou loterií na něco ukázat. Snažíme se rukama, nohama a očima vyloudit někoho, kdo umí aspoň trošku anglicky. Nejdřív to vypadá, že se rozhodli nás radši ignorovat, ale po chvíli přichází sympatická obrýlená dívka (podle brýlí se tu prý poznají studenti) a anglicky nám nabízí kuřecí nebo hovězí maso s rýží. Volíme kuře, které je následně na talíři doplněno asi kilem Jidášova ucha a pár kousky kapie. Jednoduché, ale docela dobré. K tomu si dáváme dvě plechovky tibetského piva po 5¥. Platíme 38¥, takže jsme si v jídelním voze dopřáli hlavní chod za 14¥. Toho bychom se ve voze Českých drah asi nedočkali. Na cestu si pak ještě pořizujeme banány, hroznové víno a cherry rajčátka – dohromady za 30¥, to už taková láce není.

Podle očekávání nás v Guilinu druhá část kupé opouští. Posledních pár hodin tedy máme celou provizorní ložnici sami pro sebe. Vlak se podařilo celkem dohnat zpoždění, které cestou nabral, ale kousek před Nanningem jsme museli docela dlouho čekat na protijedoucí vlak, takže se v cílové stanici nakonec ocitáme ve 20:45, o půl hodiny

později, než sliboval jízdní řád. Nanning je největší město provincie Guangxi, žije v něm přes šest milionů obyvatel. O jeho velikosti nelze pochybovat, jen co se člověk vymotá z nádražní budovy. Pro jistotu zmermocerujeme bankomat a pak se vydáváme do nedalekého „Nanning International Tourism Distribution Center“, kde by mělo být možné koupit lístky na autobusy odjíždějící právě z Nanningu. Naštěstí mají i v takhle pozdní večerní hodinu otevřeno. Ani tady, v „mezinárodním centru“, s angličtinou neuspějeme, ale ona ta mezinárodnost znamená hlavně to, že odsud odjíždějí autobusy do nedalekého Vietnamu. Nicméně se nám daří koupit jízdenky k Detianským vodopádům (po 110¥) na druhý den a do Guilinu (po 127¥) na ten další. Do Guilinu se dá dojet i vlakem a za polovic, ale dopolední vlaky byly vyprodané ještě předtím, než jsme vůbec do Číny odjeli.

Ani do hostelu by to nemělo být daleko, takže tam opět vyrážíme po svých. Když mjíme několik holičství nahuštěných vedle sebe, váháme, jestli nám ta spoře oděná děvčata skutečně nabízejí sestřih. Každopádně mají smůlu tak či tak. Zjistíme, že s bágly na zádech to zase až tak blízko není. A prodírat se s nimi nočním trhem bych si klidně taky odpustil. Asi po půl hodině je konečně můžeme složit v první pobočce Green Forest Hostel, kterou v Číně využijeme k noclehu. A je to doslova oáza. Recepce spojená se společenskou místností a jídelnou je sice až ve třetím patře nepříliš vábného domu, ale celý prostor působí velmi moderně, útulně, čistě, řekl bych dokonce evropsky. Recepční vládne dobrou angličtinou a milosrdně nás posílá hned na pokoj s tím, že pasy nám vrátí za chvíli. Pokoj je sice zařízen velmi prostě, ale na čínské poměry je obrovský, dokonale čistý, koupelna je snad úplně nová a krásná, na stolku na nás čekají dvě malé lahve vody, wi-fi funguje, voda teče horká. Za 148¥ na noc si snad ani nemůžeme přát víc. Strávíme tu dvě noci.

Detianské vodopády (pátek 13. září)

Pátek třináctého. Snad to v Číně neplatí – uvidíme. Budiček v příšerných šest hodin. V hostelu se snídaně podávají až od sedmi, takže se o ranní vzpruhu musíme postarat jinak. Když vyjdeme ven, vypadá to, jako by Nanning v noci postihl nějaký radioaktivní útok. Ulice jsou naprosto opuštěné, jako po vymření. Po ještě před pár hodinami rušném nočním trhu není ani památky. Potkáváme jen jednoho bezdomovce, jinak je všude kolem nás na Čínu nezvyklé ticho a prázdno. A tak je jedinou možností snídaně KFC, které má otevřeno nonstop. Domluva není nejjednodušší, ale kluci se snaží, takže nakonec opravdu dostaneme to, co jsme si objednali – meníčka se snackem z listového těsta (11 a 10¥). A překvapivě jsme si i dost pochutnali. Pikantní je, že mangový nápoj, který jsem si k tomu objednal navíc, stál to samé, co celé meníčko.

Když se dostaneme na hlavní třídu, už to tam trochu žije. Obří přechody pro chodce jsou zaplněné, speciální pruhy pro motorky takřka ani nejde přejít, proud jednostopých vozidel je nekonečný. Aut je podstatně méně. V půl osmé jsme na nádraží, kde jsme večer kupovali lístky. Parkuje tu dost autobusů, ale nevíme, který je ten náš. Po chvíli nás přijde vyzvednout místní chlápek a směřuje nás do úplně prázdného autobusu. Radši ještě jednou ukazují jízdenky, abychom měli jistotu, že nás opravdu odvezou tam, kam potřebujeme. Přesně v 7:40 vyrážíme. Ploužíme se podivnou trasou přes město, než po skoro padesáti minutách přistáváme na velkém autobusovém nádraží pro dálkové spoje (Langdong). Tam nabíráme docela dost pasažérů a také jsme obdarováni půllitrovkou vody na cestu.

Vlastně až teď máme možnost prohlédnout si Nanning trochu víc, za bílého dne. Je to opravdu velké město, v určité části plné moderních staveb. V jedné z nich se před pár dny konalo důležité zasedání organizace ASEAN. Projíždíme kolem obřího nákupního centra, kde mají své obchody vyhlášené módní značky jako třeba Prada. Kdybych nevěděl, že jsme v komunistické Číně, těžko by mě něco takového napadlo. Všichni tu máchají špičkovými mobily a tablety. Ti starší do nich bohužel obvykle dost křičí. Pokud vám v českých prostředcích hromadné dopravy vadí, když někdo mluví hodně nahlas do telefonu, nepřál bych vám zažít to samé v Číně. Proti tomu jsou rozpravy našich spoluobčanů mazlivým šepotem. Starší Číňané do mobilů doslova a do písmene řvou. Pravda, ne všichni – odpozoroval jsem, že se v naprosté většině případů jedná o lidi s nižším sociálním postavením a zřejmě i vzděláním. Ale je to peklo. A peklo je i to, že jediné bílé tváře, které s námi tenhle autobus sdílí, jsou Rusové. Oni jsou fakt všude.

A kam že to vlastně míříme? K vietnamským hranicím, kde burácejí Detianské vodopády. Patří mezi největší vodopády rozléhající se na území dvou států, největší tohoto druhu v Asii. V průvodcích a na internetu se psalo, že cesta z Nanningu by díky nové „highway“ měla trvat zhruba tři a půl hodiny. A my jedeme jediným přímým autobusem, abychom se vyhnuli zdoluhavému a nejistému přestupování. Úvodní část trasy skutečně jedeme po dálnici, ale to netrvá moc dlouho. Mýtné se vybírá i na dalších úsecích, ale upřímně řečeno nevím za co, protože kvalita silnice se v mých očích s oprávněností na výběr jakékoli částky neslučuje. Na druhou stranu se rapidně zvyšuje atraktivnost krajiny, kterou projíždíme. Začíná to banánovníkovými plantážemi, lány cukrové třtiny, alejemi vysokánkových stromů s tenkými kmeny obalenými světlou kůrou, políčky s dalšími rostlinami, které ani nepoznáváme. Pak se přidávají kopce a vápencové homole různých tvarů. Je to fakt paráda, zkusíme aspoň něco nafotit a natočit.

Dobrý pocit z cesty ovšem kalí doba, kterou trvá. Když se konečně doplujeme na předdimenzované nádraží ve městě Daxin, ukazatel na silnici slibuje posledních šedesát kilometrů. Jenomže my to bereme po nějaké klikatící se okresce, z čehož už mám nervy na pochodu. Doufal jsem, že budeme na místě nejpozději v poledne, abychom měli dost času na vychutnání si vodopádů, než pojedou autobus ve tři hodiny zpátky. Na parkovišti v Detianu ale přistáváme až v půl druhé. Takže nám zbývá hodina a půl. Nasazujeme tedy tryskové motory, platíme vstupné (80¥ za osobu) a kopec vedoucí k první vyhlídce takřka vybíháme.

Už první pohled na celou scenérii je velmi působivý. Vodopády jsou rozděleny do dvou částí oddělených bujnou vegetací. Ten vlevo je podstatně menší a už by měl být na vietnamském území. Ten vpravo má několik úrovní a jeho imponantnost dotvářejí kopce, které se za ním tyčí. Po hladině zelenavé vody se pod oběma projíždí několik bambusových raftů, které tu jsou připraveny za (aspoň podle průvodce) 20¥ svézt zájemce blíž k hlučícím proudům, které je zřejmě pořádně pocákají. Cestou je pak několik dalších vyhlídek, jedna ze šipek ukazuje i do kopce na vyhlídkový pavilon, ale na ten teď nemáme čas a vlastně ani chuť. Panuje slušné horko, jak pospícháme, začíná z nás pořádně lít pot. Po pár stech metrů se dá sejít dolů k vodě a pak po schodech vystoupat k jednotlivým úrovním hlavního vodopádu. Všechny výhledy jsou krásné, ovšem s výjimkou toho na nejvyšší úrovni, který zakrývají větve stromů a keřů. Pěšina pak pokračuje ke stánkům s vietnamskými cetskami. Kolem nich se snad dá dojít až k hraničnímu kameni, ale bůhví, jak je to daleko, a my už nemáme moc času. Vracíme se po vyhlídkové cestě a ještě mnohokrát si vychutnáváme pohled na krásný přírodní úkaz nejen očima, ale i objektivy našich přístrojů. Škoda že nemáme aspoň o hodinu víc času, mohli bychom si to užít podstatně víc a ve větší pohodě.

Těsně před východem mě potřeba žene na místní záchodky. Tam se bohužel zrovna odehrává úklid ve stylu „co je mokré, to je čisté“. Probíhá tak, že pán má v ruce hadici a vystříkává s ní zřejmě nejen podlahu. Když vlezu do první kabinky, proudy vody se mi ženou pod nohy. Volím tedy raději kabinku poslední, kam snad hadice zatím nedosáhne. Tady je dokonce mísa západního střihu, ovšem dveře se nedají zavřít. Takže musím zaujmout ne zrovna pohodlnou pozici, která zajistí vše potřebné včetně ochrany soukromí. Netrvá ale dlouho a voda z hadice mi kropí nejen nohy, ale i hlavu – opravdu nevím, jak tohle ten stařík dokázal. Do toho všeho jsem mokrý po celém těle od toho, jak z nás lilo už předtím. Až se teď divím, že jsem nakonec všechno tak nějak zvládl a mohl s Liborem k autobusu vyrazit o něco klidněji.

Na parkovišti si stihneme koupit osvěžující pití (za standardních 4-5¥, takže ani tady se nějaké přehnané přirážky nekonají) a ve 14:55 už nasedáme do zcela prázdného autobusu. Po Rusech ani vidu ani slechu. Nevíme, jestli tu zůstanou déle, nebo jen náš spoj nestihli. Každopádně s úderem třetí hodiny se vydáváme na zpáteční cestu do Nanningu. Kromě nás je na palubě jen stewardka a jeden domorodec. Využíváme volného prostoru a nádhernou krajinu, kterou si teď můžeme užít v o něco větší pohodě, fotíme a točíme z obou stran – hopsáme z jedné strany na druhou podle toho, kde je zrovna hezčí výhled. Až v Daxinu se autobus znovu naplní.

Jestli jste si to stihli spočítat, cesta k vodopádům nám trvala šest hodin. Přemýšlel jsem, jaký zázrak by tu zpáteční nějak výrazně zkrátil. Zázrak se ovšem nedostavil. Po určité době nám jízda začala připadat nekonečná. Na nádraží

Langdong přijíždíme ve 20:45. Všichni kromě nás vystupují a my si vlastně nejsme jistí, zda nás řidič vůbec odveze tam, kde jsme ráno nasedali. V podstatě ani nevíme, jestli o nás ví, takže se snažíme odkašlávat a vydávat další zvuky, aby nás nezavezl do nějakého depa. Naše psychické rozpoložení už dávno není ideální a doslova krize nastává, když asi půl hodiny čekáme ještě na nádraží ve frontě, než se vyřídí nějaké formality (na papírování, které zaměstná spoustu lidí, jsou v Číně experti). Opět projíždíme městem, na mapě radši sleduju, jestli aspoň tím správným směrem. Někdy to tak nevypadá. Jsme vážně na pokraji nervového zhroucení. Devětadvacet hodin ve vlaku jsme neprožívali ani zdaleka tak drasticky, jako tu dnešní autobusovou anabázi. Když se ve tři čtvrtě na deset ocitáme na hlavní avenue nedaleko našeho hostelu, už to nevydržím a pantomimicky žádám řidiče, aby nás tady někde vyložil.

Večerními davy se prodíráme „domů“, kde se ovšem dozvídáme, že tady už se teď (po 22. hodině) nevaří. Máme prý zkusit ulici za rohem, kde si můžeme dát „barbeque“. Chtěl bych jen upozornit, že kromě minisnídaně v KFC a müsli tyčinky jsme celý den nic nejedli. Barbeque zní sice honosně, ale ve skutečnosti se jedná o ulici narvanou stánky se špízky a další pouliční stravou, na kterou teď nemáme ale ani tu nejmenší chuť. Nálada na bodu mrazu, obsah žaludku na nule. Po několikaminutovém pátrání a tápání objevujeme jídelnu s nehorázně nadneseným názvem „King of Rice Noodles“. Podle obrázků nejde moc poznat, co nás vlastně čeká, angličtina je nám tu k ničemu. Ukazujeme tedy prstem na obrázek, který nám připadá nejpříjemnější. Za 9¥ dostane každý z nás mísu plnou nudlí, masa a nějakých přísad, k tomu miskou s horkou vodou, která vypadá jako odvar z ponožek, a rýžový nápoj. Libor si odvážně nudle zalévá skoro celým obsahem misky, já jsem opatrnější. S hůlkami už mi to docela jde. Jídlo není špatné (i když Libor by s tímhle tvrzením asi nesouhlasil), ale asi jsme se v Pekingu nechali moc zhýčkat. Rýžový nápoj chutná, jako když byste vypili vodu, která zbyde po vaření rýže.

Tohle je potřeba zaplácnout něčím sladkým, takže bereme útokem jednu z přilehlých cukráren a spravujeme si chuť přeslazenými drobnostmi. Po jedenácté se s úlevou kácíme na postele. Byl to opravdu náročný den, ten pátek třináctého se přece jen do určité míry projevil. V autobusu jsme strávili přes dvanáct hodin, abychom si na hodinu a půl užili Detianské vodopády. Když k tomu připočtu, že jsme do Nanningu jeli jen kvůli nim, čímž jsme putovali vlakem o šest hodin déle, než do „povinného“ Guilinu, kam se teď musíme vrátit, což bude obnášet zase nějakých pět hodin autobusem, stály nás vodopády opravdu hodně času a nervů. Byly nádherné a jsem rád, že jsme je viděli, navíc i samotná cesta přílehlou krajinou byla zážitkem. Ale kdybych se měl na základě čerstvě nabitých zkušeností znovu rozhodovat, možná bych ten čas raději věnoval prozkoumání nějaké další oblasti kolem Guilinu...

Guilin (sobota 14. září)

Budíček v 7:15. Je dost tristní, že se na dovolené pořádně nevyspíme, ale pokud chceme něco vidět, obzvláště v tak obrovské zemi, jakou je Čína, bohužel nezbyvá nic jiného než si přivstat. Horší je, že Liborovi je zle. Má průjem a celkově se cítí mizerně. Čeká nás několikahodinový přejezd autobusem, takže tenhle stav nemůžeme brát na lehkou váhu. Snídám jen já (americká snídaně za 25¥), Libor se uchyluje pouze ke kávě. Odjíždět máme ze stejného nádraží jako včera. Uvažujeme o taxíku, ale Libor to nese (nejen bágly, ale i svůj stav) statečně, takže nakonec s potem nejen ve tváři dojdeme až na místo pěšky.

I tentokrát nás čeká zcela prázdný autobus, který s námi vyjíždí o deset minut dřív (v 9:00 místo v 9:10). A my už tušíme, že budeme znovu absolvovat průjezd rušným městem s předlouhými červenými na semaforech až na terminál dálkových spojů. Čelisti našeho řidiče vypadají, jako když si ty africké ženy, co nosí v puse dřevěné talíře, po několika letech nádobí z úst vyndají. Radši se na něj ani nedíváme. Druhý fešák pro změnu neustále „startuje“, což je výraz, kterým Libor trefně označil nekonečné odchrchlávání. Vzhledem k tomu, že máme sedadla úplně vpředu, dosahuje naše nadšení vrcholu. Tedy tohle hodnocení bylo trochu předčasné. Nastupuje totiž ještě několik uřvaných seniorů a dětí. Slabou náplastí je, že kromě vody jsme tentokrát obdarováni i velkým nafouklým nasládlým útvarem vatového typu. A já především trnu, jak cestu zvládne Libor. Asi ve čtvrt na jedenáct konečně vyjíždíme.

Před městem Liuzhou, které naštěstí míváme, máme pár minut pauzu, po výměně řidičů pak pokračujeme po dálnici dál.

Příjezd do Guilinu mě trochu zaskočil. Moje bláhová představa byla, že se jedná o takové středně velké město uzpůsobené především pro turisty, něco jako větší horská stanice. Vždyť jeho název v překladu znamená „Les vonokvětek“. Víc jsem se mylit nemohl. Guilin je obrovské město, třetí největší v provincii Guangxi. Údaje o počtu obyvatel se trochu rozcházejí, ale podle všeho se jedná o více než milion. V každém případě nějakou dobu trvá, než se dostaneme z jeho okraje až do centra. A znovu si všímáme, jak je ve velkých čínských městech všude čisto. A neviděli jsme jedinou posprejovanou budovu. Samozřejmě je pořád poznat, že jsme v Asii, ale oproti jiným zemím, které jsme na tomto kontinentu zatím navštívili, je tu všechno takové úhlednější. Což tedy ne zcela platí o autobusovém nádraží v centru Guilinu, kde se ocitáme něco před patnáctou hodinou. Ale ten dojem je dán spíš spoustou lidí, kteří se tu motají, a s tím spojeným hlukem a zmatkem. Ledva se dostaneme na hlavní ulici, máme co do činění s moderním a civilizovaným světem.

I v Guilinu jsme k ubytování zvolili řetězec Green Forest Hostel. A skvělou zprávou je, že se v tomhle případě nachází jen pár minut chůze od autobusového (i vlakového) nádraží. A ačkoli je umístěn právě na zmíněné rušné tepně, je tak trochu zastrčený za roh, ke břehu řeky, takže ruch z ulice není tak patrný. Opět musíme vystoupat do (tentokrát jen jednoho) patra a opět si užíváme možnosti mluvit s personálem anglicky. Recepční Yang, který nás vítá, snad musel studovat někde v zahraničí, protože jeho angličtina i přízvuk jsou až překvapivě dobré. Společenská místnost, která je s recepcí spojená, je pojata v jiném stylu než v Nanningu, ale i tady působí nesmírně příjemně a „evropsky“. Úhledný bar, příjemné pohovky, barel s vodou, stěna s pohledy, poštovní schránka (z níž personál pohledy vybírá a odnáší na poštu), počítač s přístupem na Facebook (což je v Číně velká vzácnost) a uvolněná atmosféra, která je oproti světu venku vítanou oázou. Všude je i spousta informací o výletech do okolí – at' už organizovaných hostelem, nebo tipy pro případ, že se vydáme na vlastní pěst. Strávíme tu celkem tři noci, ale ne v jednom kuse, budeme se sem dvakrát vracet. A já jsem moc rád, že právě sem. Na dnešní noc máme rezervovaný pokoj „de luxe“ za 120¥. Sice je bez televize a výhled máme na dvůr, ale je obrovský a absolutně čistý. Bohužel leží dost daleko od recepcce, takže signál wi-fi do něj nedoteče. Hlavně že teče teplá voda.

Na další den plánujeme výlet po řece Li. To není zrovna nejlevnější záležitost, turista si může obvykle vybrat mezi výpravou určenou především pro domácí (tzn. s čínsky mluvícím průvodcem a prý trochu horším obědem) nebo dražší variantou pro cizince (s průvodcem hovořícím anglicky). Obvykle plavba trvá pět hodin, ale zajímavá je jen její část. Proto mě zaujala nabídka hostelu na výlet, který se zaměřuje právě jen na ten dvouhodinový stěžejní úsek a nenabízí oběd, který bychom stejně klidně oželeli. Cena 180¥ za osobu je podstatně příznivější, než bychom s největší pravděpodobností zaplatili za některou z běžně organizovaných výprav. A máme i určitou záruku, že nám výlet zprostředkovává hostel, kterému zatím věříme. Zároveň zjišťujeme informace o autobuse, který by měl jezdit přímo do vesnice Ping'An, kam máme namířeno za pár dní. Recepční (tentokrát slečna, která se vždycky roztomile rozesměje, když si nemůže vzpomenout na správné anglické slovíčko) mi nejdřív popisuje variantu, které se chci vyhnout – tedy jet odsud MHD nebo taxíkem na vzdálenější autobusové nádraží, tam nasednout do autobusu do Longshengu a odsud teprve chytit něco do cílové destinace. Je moc hodná, popis trasy mi tiskne na takovém zvláštním zařízení v angličtině i čínštině, abych mohl instrukce ukázat i jednotlivým řidičům. Já bych ale opravdu raději volil rychlejší a přímější verzi. Ptá se mě tedy, jestli mám kontakt na hostel, v němž budeme v Ping'Anu bydlet. Dávám jí telefonní číslo a ona tam hned volá. Nikdo se neozývá, ale prý to ještě bude zkoušet.

Mezitím se jdeme projít po městě. Liborovi stále není moc dobře, takže volíme pozvolné tempo. A nejdřív volím i špatný směr – nějak podivně jsem se zorientoval na mapě –, ale byla to jen malá zacházka. Je teplo a nad námi se klene modré nebe. Nad řekou se tu klene i kamenný „Sloní chobot“, což je kus skály, který má tvarem připomínat slona, který se z řeky napájí. Je to jedna z nejznámějších dominant města, což se ovšem místní samospráva rozhodla využít ne zrovna přívětivým způsobem. Výhled na skálu je záměrně zakryt hustou vegetací, takže jediným způsobem, jak ji spatřit, je buď vyjížd'ka na voru, nebo úhrada nehorázných 75¥ za vstup do „parku“. Tak to si toho

slona strčte někam. I s chobotem. Dalšími známým a oblíbeným místem v Guilinu je dvojice vzájemně propojených jezer Ronghu („banyánové“) a Shanhu („jedlové“), kterým zajistila věhlas především dvojice pagod – stříbrné (tedy „měsíční“) a zlaté („sluneční“). I pagody jsou propojené, a to podvodním tunelem. Do pagod se dá jít, samozřejmě opět po zaplacení ne zrovna lidového vstupného ve výši 35¥, ale pohled ze břehu našťestí ještě nezaplatnili. Obě stavby prý vypadají báječně večer, když jsou pěkně nasvícené, tak se sem snad ještě vrátíme. Pravdou je, že za bílého dne dojem dost ruší okolní stavby hotelů, bank a dalších institucí. U jezera se fotí dvě děvčata v barevných krojích. Fotografka nás žádá, abychom se vyfotili s nimi. Moc se nám nechce, protože nejsme zrovna „fresh“, ale kdo by si neužil hvězdný moment. Zase takové hvězdy ovšem nejsme, protože nám pak ty fotky chtějí vehementně prodat. A my urychleně mizíme.

Libor potřebuje odpočinek, takže míříme zpátky k hostelu. Špatně odbočíme, a tak je nakonec procházka o něco delší a vede i kolem řady restaurací, před nimiž se v červených lavorech plácají zatím ještě živé večeře. A někdy i v klecích. Psy jsme sice neviděli, ale zase tak důkladně jsme si ta nebohá zvířátka radši neprohliželi, takže těžko říct... Každopádně si večeři raději dopřáváme v hostelu. Vybírám si smaženou rýži s vepřovým masem a zeleninou (18¥), Libor radši jen lehce uzobává ode mě. Mají tu akci na melounové freshe (10¥), neváháme tedy a objednáваме hned dva a pitný režim završujeme místním pivem Tsingtao (12¥ za 600 ml), které nám velmi chutná. A protože wi-fi na pokoji nemáme, trávíme ještě část večera v pohodové společenské místnosti a brouzdáme po internetu. Je tu fakt příjemně. Jen národnostní složení dalších hostů není úplně podle našich představ – odpoledne se tu mihli Rusové, teď večer zase Němci. Ale našťestí se zase tak moc neprojevují. A ani my to nepřeháníme, před devátou už jsme na pokoji a Libor brzy nato usíná...

Řeka Li, Yangshuo (neděle 15. září)

Vstávat v neděli v 6:45 je možná hřích, ale pro nás už je to v podstatě standard. Musíme si sbalit věci na dva dny a zbytek uložit do hostelové úschovny. K snídani si dávám omeletu s tousty, Libor pro jistotu jen ovocný salát. Házíme to do sebe, protože v osm nás má vyzvednout autobus a ještě je potřeba dokončit hygienu apod. Odvoz si ale dává na čas, takže nakonec ještě spolu se dvěma čínskými spolubydlícími nás průvodkyně odvádí až něco po půl deváté. Autobus je přistaven přes ulici a už je plný. Plný místních, bílých obličejů jsme zahlédli, jen co by se dalo na jedné ruce spočítat. Výhodou je, že už nemusíme zdoulhavě obrážet další hotely a můžeme rovnou vyrazit.

Vzhledem k uvedenému složení pasažérů průvodkyně navrhuje, že bude mluvit především čínsky a teprve pak nám poskytne výklad v angličtině. S tím nemáme problém. Jenomže v té čínštině se rozkecala takovým způsobem, že mě z toho za chvíli bolí hlava (v angličtině je podstatně stručnější). Dokonce nám i zazpívala krátký úryvek z nějaké tklivé písně, za což sklídila potlesk cestujících se šikmýma očima.

Opět máme možnost se přesvědčit, jak velkým městem Guilin je. Když ho konečně projedeme, dostáváme po pár kilometrech šanci si ještě naposledy odskočit, protože na řece už to moc nepůjde. V přístavním městečku Yangdi, odkud se na plavbu vydáme, jsme v půl jedenácté. Z hlediska světla to není zrovna ideální. Počasí nám sice v podstatě přeje – je jasno a slunečno –, ale dopolední slunce vytváří ten známý oparový závoj, který není pro focení a natáčení vhodný. Ale snad si s tím nějak poradíme. Jsou pro nás připraveny „bambusové“ vory. Ty uvozovky jsou na místě, protože snad z bezpečnostních důvodů už se tato skromná plavidla nesmějí vyrábět z bambusů, ale z plastových trubek, které bambus jen připomínají. Vor je velmi mělký a jsme zvědaví, co s ním budou provádět projíždějící velké lodě, kterých tu asi taky nebude málo. Rychle zabíráme přední sedadla v jednom z vorů. Dlouho si k nám nechce nikdo přisednout, až nakonec zbydeme na ten čínský pár z našeho hostelu a paní průvodkyni. Od ní se po celou plavbu nic nedozvíme, takže výraz „průvodkyně“ není zcela na místě. Holt se holka vykecala v autobusu.

A plavba po řece Li může začít. Řeka je lemována krasovými útvary nejrůznějších tvarů, které mají probudit naši představivost. Řada z nich byla pojmenována podle toho, co připomínají, ale my se spíš věnovali tomu, jak krajinu

zaznamenat tak, aby z nich nezbyly jen siluety. Míjely nás parníky narvané lidmi – upřímně bych se nechtěl tlačit na přídi lodi jako oni. Zlatý vor. Kocháme se zprava, zleva, zepředu, zezadu. A snažíme se odmyslet to množství ostatních plavidel. Stala se z toho velká komerce, ale člověk prostě musí vnímat hlavně to prostředí, kterým projíždí. A to je krásné. Takové větší Hřensko. Ti dva Čiňané jsou docela milí (i když on část plavby protelefonoval), dokonce nám nabízejí liči. Takže to vlastně máme i se svačinou.

Ještě není ani poledne a my už přistáváme v místě nazvaném Xinping. Takže to nebyly ani dvě hodiny, ale ono nám to stačilo. Dál by to stejně asi bylo hodně podobné. Xinping je známý především tím, že scenérie v jeho okolí je vyobrazena na bankovce s hodnotou 20¥. Průvodkyně nás zavádí na místo, odkud je prý nejlepší úhel pro srovnání s dvackou a také pro focení. A nám je zase vedro. Na voru to přece jen člověka trochu ochladilo, ale tady na pevnině to do nás slunce zase nemilosrdně pere. Naše soudružka – pěnice nás odvádí na stanoviště golfových vozíků, které nás odvázejí na zastávku místního autobusu. Ten naplníme po okraj a někteří ještě musí čekat na další. Dost strašnou cestou pak putujeme do města Yangshuo, konkrétně na jeho autobusové nádraží, kde se ocitáme ve čtvrt na dvě.

I tady má jednu ze svých poboček síť Green Forest Hostel, ale ubytování v ní vyšlo dost draho, takže jsem nakonec zvolil hotel Fawly Towers. Jeho obrovskou výhodou je to, že se nachází pouhé dvě minuty pěšky od nádraží a od hlavní „Západní ulice“ (Xi Jie), nicméně je natolik stranou, aby v něm byl vítaný klid. Hlavně v noci, kdy se ze Západní ulice a její bezprostředního okolí stává druhá Ibiza. Recepční je znuděný na nejvyšší možnou míru, po zaplacení (100¥ + 100¥ obligátní záloha) nám jen ukazuje na nějaký leták s organizovanými výlety a akcemi, ale pokoj je naštěstí velký, čistý a dobře vybavený – televize, rychlovarná konvice, klimatizace, čistá koupelna, rychlá wi-fi. Co mu citelně chybí, je příjemná a pohostinná atmosféra našeho guilinského útočiště.

Není tedy moc důvodů se tu zbytečně zdržovat a vydáváme se na průzkum města. Yangshuo je dalším důkazem mé mylné představivosti, pokud jde o čínská města. Očekával jsem v podstatě takovou turistickou vesničku. Ne, že bychom přijeli přímo do velkoměsta, ale prostě to tu vypadá zase jinak, než jsem předpokládal. Jdeme se podívat na rozlehlou tržnici, která ale prý nejvíc žije ve dny, jejichž datum končí na číslovky 3, 6 a 9, což zrovna dnes není. Když se pak vracíme a blížíme k Západní ulici, začínají se na nás lepit naháněčky nabízející půjčení kol, bambusové vory, večerní představení a já nevím, co ještě. Jsou docela otravné. Je potřeba zdůraznit, že Západní ulice má dvě tváře – denní a noční. Ta denní je plná obchůdků především se suvenýry nejrůznějšího druhu a turisticky laděnými restauracemi. K té noční tváři se ještě dostanu.

Suvenýrům zatím odoláváme a předraženým podnikům taky. Možná je to ostuda, ale nakonec se na svačinu uvelebujeme v místním McDonald's. Ale abychom byli aspoň trochu styloví, ochutnáváme místní specialitu – zelený rýžový wrap s masem, rýžovými kostkami a zeleninou (20 a 22¥ podle druhu masa, včetně koly). Částečnou omluvou nám může být i to, že kousek od McDonald's nás zastihl krátký letní déšť, takže jsme se tam šli vlastně schovat. A před ním nás pro změnu zastihli dva malí caparti, kteří měli naučeno pár anglických vět (nebo spíš slovíček) a chtěli se s námi vyfotit. Takové exoty tu zřejmě ještě neviděli.

Chceme si koupit nějaké ovoce, na ulici posedává několik místních žen s koši plnými hroznového vína, maracují a dalších dobrot. Od jedné si vybereme krásný hroznový trs, ale když na nás vypálí cenu (20¥), zase jí ho vracíme. Pak jsem se dočetl, že tu mají dvoje ceny, pro bílé turisty samozřejmě podstatně vyšší. Libor mění dolary v automatické směnárně. Procházíme se k řece, přičemž s tím, jak se k ní blížíme, narůstá intenzita nabídek na „bamboo raft“. Ono se není moc co divit, protože když se k Li dostaneme, zeje prázdnotou – výletní lodě už tady všechny své pasažéry vyložili a teď není jak vydělávat. A bohužel tu vydělává i starý Čiňan, který za 5¥ nabízí pózování se svými dvěma kormorány na tyči. Případně se s jeho ptáky můžete vyfotit za stejnou cenu i sami. Je to dost smutné, dřív tu byla spousta rybářů, kteří právě s kormorány vyjížděli na lov, ale postupně tahle tradice vymizela a dnes se nabízí jen jako předražená a nezajímavá večerní atrakce pro turisty. Původně jsem o ní také uvažoval, ale když jsem si na internetu přečetl pár recenzí, přešla mě chuť. A vzhledem k panujícímu vedru už jsme neměli chuť ani na nic jiného, takže jsme se vrátili na hotel a naordinovali si odpočinek.

Po osmé hodině večerní jsme se jali prozkoumat večerní/noční tvář města. Nevím, jak to dokázali, ale na Západní ulici je teď asi pětkrát víc krámků a stánků než ve dne. Odpovídá tomu i počet lidí, kteří se tu potloukají. Krom toho se tu najednou vyrojily i mraky barů a diskoték s neonovými poutači. Kdepak Ibiza, tohle je spíš Las Vegas! A to ještě podstatně živější. Jako by se člověk probudil v úplně jiném městě nebo světě. Necháváme se nalákat na kaligrafické zobrazení našich jmen na smotku z údajně ručně vyráběného papíru. Cenu usmlouváme na 30¥ za jedno jméno. Chlapík je docela sympat'ák, umí obstojně anglicky a hotovo má za pár vteřin několika rychlými a zručnými tahy. Vysvětlí nám i to, co naše jména v čínštině znamenají. Samozřejmě samé dobré věci. Pěkná památka. Procházíme ještě křížem krážem všechny boční ulice, kde to žije. Tohle že je Čína?

Před desátou jsme na pokoji. Ráno musíme být fit.

Na kole kolem řeky Yulong, návrat do Guilinu (pondělí 16. září)

Budík je nastavený na půl osmou, ale to už jsme oba vzhůru. Díky tomu, že jsme bez velkých bágů, je balení velmi rychlé. Na recepci nám vracejí zálohu a my je bez sebemenšího sentimentu opouštíme. Už takhle brzy ráno nás na Západní ulici otravují babky s nabídkami všeho možného. My máme ale především hlad. Snídaně v nanningském KFC se docela osvědčila, takže sázíme na jistotu a to samé si dáváme i tady. Zajímavé je, že menička jsou tu o 4¥ dražší. Na stole máme rozpitou lahev s vodou. Přišmejdí si to k nám místní bezdomovkyně a ukazuje na ni, jako že ji chce. A tak to zase prrr... Když ji odmítáme, odchází se hrabat do koše se zbytky jídla. Tohle už známe z Hollywoodu.

Dnes máme v plánu výlet na kole především kolem řeky Yulong, což je přítok větší řeky Li, s níž jsme měli tu čest včera. Kolo se v Yangshuo půjčuje takřka na každém rohu už od nějakých dvaceti yuanů, ale my chtěli volit trochu větší jistotu, takže jsme byli ochotni využít služeb renomované společnosti Bike Asia a zaplatit 70¥ za kvalitní horské kolo s helmou, mapou, výbavičkou první technické pomoci a dobrou radou. Jenomže když jsme k nim dorazili, jednak jsme zjistili, že jejich kola nemají košíky na batohy (aspoň ta vystavená), jednak se nám tam nikdo nehodlal věnovat. Takže jsme se otočili na patě a zamířili k půjčovně kousek od „mekáče“, která vypadala dost solidně a měla vystavený široký výběr kol, dokonce i značkových. Babka nám nečekaně suverénně nabízí bytelně vypadající kola GIANT s přehazovačkou 7+3, košíky se zámkem není problém namontovat, cena je velmi přijatelná – 30¥ za kolo + celkem 400¥ záloha (jako potvrzení dostáváme plastovou kartičku s touhle sumou), takže není co řešit a bereme to.

V supermarketu se ještě vybavujeme pitím na cestu a ve čtvrt na deset už vyrážíme. Chtěl jsem se vydat na cestu v devět a vrátit ve tři, těch pár minut zdržení snad nebude hrát roli. Počasí je na kolo ideální – slunce nepraží, není zase až takové horko. Jen je zase trochu „hazy“, jak se říká v angličtině, takže hory v dálce budou opět spíš siluetami. Díky navigační aplikaci v iPadu se nám cestu daří najít poměrně snadno. Po pár minutách odbočujeme z rušné ulice a užíváme si klidnou, hladkou a příjemnou cestu. Projíždíme kolem rýžových políček, stromů ověšených pomely, obrovských okurek visících ze stonku plazícího se po pergole, záhonů s krásnými dýněmi, nad hlavami nám visí mandarinky, tu a tam se objeví buvol nebo místní zemědělec. Na cestě je i několik vesniček, jedna z nich je dnes v podstatě skanzenem. A také mostů, kde jsme opět zasypáváni nabídkami na „bamboo raft“. V tomhle případě už jsou ty vory ale opravdu z bambusu.

Projížd'ka je hodně příjemná, krajina posetá zelení obrostlými vápencovými homolemi, pod nimiž se pěstují výše uvedené plodiny, splňuje jednu z mých představ o Číně. Potkáváme jen pár turistů na kolech, jinak je tu božský klid. Asi dvakrát jsme sjeli z cesty a vydali se po úzkých pěšinkách mezi poli, které po cimrmanovsku nikam nevedly, takže jsme se nakonec rozhodli setrvat na hlavní cestě.

Ve čtvrt na jednu, tedy přesně po třech hodinách, jsme v cíli výletu, tedy přesněji řečeno v jeho polovině. Tím cílem je most Yulong Qiao (qiao = most). Sakra, tady dřív mohlo být opravdu krásně. Most je malý, ale působí romanticky, především v přírodní scénérii, v níž se nachází. Jenomže to by tu z toho Číňani nesměli udělat turistický uzel. Těch pár obchodů, restaurací a kaváren člověk zkusne a vlastně i uvítá. Ale ta záplava bambusových vorů s barevnými

slunečníky je prostě nechutná. Tohle je opravdu velká škoda! Hlad nemáme, ale žízeň ano, protože slunce se do toho zase začalo pořádně opírat. V příjemně vyhlížející restauraci se stolečky i nad řekou si objednááme melounový fresh a mangový sorbet (po 15¥). Melounový nápoj ve mně zahučel během pár vteřin. Byl tak dobrý, že jsem si ho dal ještě jednou. Paní se dívala trochu nechápavě, ale nakonec přinesla to, po čem jsem v tu chvíli nejvíc toužil.

Kola jsme po schodech přenesli na druhou stranu mostu a já zjistil, že mám spadlý řetěz. Libor je naštěstí technicky nesrovnatelně zdatnější než já, takže netrvalo dlouho a mohli jsme pokračovat – vlastně se vracet po druhém břehu řeky. Cesta je příjemně hladká a rovinatá, projíždíme zase vesničkami a kolem polí. Výhledů na krásné prostředí se nemůžeme nabažít. Zabloudíme jen jednou, i když to stojí za to – s koly se plazíme po uzounkých pěšinkách mezi různými plodinami. Ale jinak se vlastně není moc kam ztratit, směr je jasný. Najednou ale cesta končí. Nemáme jinou možnost než se na bambusovém voru nechat převézt na druhou stranu. Bude nás to stát dvakrát 10¥. Pak jsem někde četl, že by to mělo být za polovic, ale čert to vem. Děda nakládá kola, my se radši zouváme, protože to nevypadá, že bychom mohli těch pár metrů zvládnout suchýma nohama. Přistát u druhého břehu není jednoduché, protože tam parkuje spousta dalších vorů. Tím pádem ani výstup není zrovna ideální, což odnese Libor. Bosá noha se mu smýkne po kluzkém povrchu a pád končí otlučenými a odřenými končetinami. Jedna rána trochu krvácí. Dezinfekci s sebou samozřejmě nemáme. A aby toho nebylo málo, tak jedna z bot, které byly až do téhle chvíle v suchu, dědovi spadne do vody. Naštěstí se zdá, že zlomeného Libor nic nemá, ale rány bolí a pálí.

Chvilku odpočíváme, Libor se vzpamatovává a čistí rány aspoň tím, co máme k dispozici. Pak nasedáme na kola a od řeky se radši vzdalujeme. Mezitím nad námi zmodrala obloha a slunce se začalo předvádět ještě s větší razancí než předtím. Do města už by to měl být kousek, ale zřejmě mýjíme tu správnou odbočku, takže se nakonec vydáváme po delším okruhu kolem „Měsíčního kopce“ (Moon Hill). To je jedna z místních atrakcí – kopec, na který se dá po schodech vylézt a vychutnat si tak výhled na široké okolí, především otvorem ve skále. Těch schodů má být snad osm set a to není nic, co by Liborovy poraněné údy a klouby právě teď uvítaly, navíc je opravdu horko a nechceme se úplně zřít. Takže Moon Hill bereme obloukem a naštěstí stále z kopce ještě pár minut projíždíme krásnou krajinou, než se napojíme na hlavní silniční tah, po němž se opět z kopce dostáváme do města. Zároveň velebím svou prozíravost za to, že jsme zvolil právě tenhle směr. Dodnes nevím, jak jsme zvládli přežít ten obří kruhový objezd po vjezdu do města, ale asi jsme prostě byli dostatečně drzí a přednost si prostě vynutili. Koneckonců jsme si něco podobného vyzkoušeli už před lety v kambodžském Siem Reapu.

Kola vracíme v 15:15, tedy přesně po šesti hodinách od chvíle, kdy jsme se vydali na cestu. Takže ten můj časový plán vlastně krásně vyšel, jen se čtvrt hodinovým posunem. Jsme ale úplně propocení a nesmírně unavení. První kroky vedou do supermarketu, kde z chladicího boxu vytahujeme litrový ledový čaj za 4,50¥ (což je skvělá cena). Ten pak v podstatě na ex napůl vypijeme. Víím, že je to tak špatně, že si koledujeme o angínu, ale my v tu chvíli prostě nemohli jinak, nic jiného by nás nepostavilo na nohy. Tedy já měl zálsuk ještě na něco malého k snědku. Včera jsme na ulici dostali spoustu kupónků do McDonald's, takže by byla škoda aspoň některý z nich nevyužít. Volba padá na Big Mac s kolou za 18,50¥, Libor si dopřává McFlurry za 12¥.

Liborovi by se jako dárek dětem líbilo kaligrafické provedení jejich jmen, takže se ještě jednou jdeme projít mezi stánky a krámky. Jenomže náš kaligraf na místě není, prý by mohl přijít za půl hodiny. Tak dlouho se nám ale čekat nechce, takže najdeme jeho konkurenci a dostaneme se na stejnou cenu jako včera. Pak už jdeme na autobusové nádraží. Na jeho druhém konci sice vidím slibný nápis „Yangshuo – Guilin Express“, ale necháme se nalákat chlapíkem, co nás hned žene do autobusu, který vypadá, že každou chvíli pojedou. Cožpak o to, za chvíli jsme do Guilinu opravdu vyrazili, ale další cestující jsme pak nabírali na každém rohu. Jízdné 20¥ za osobu si od nás vybral velmi moderně oblečený pohledný mladík. V jednu chvíli vytvořilo slunce chystající se k západu krásnou podívanou – zezadu ozářilo několik rovin vápencových kopců, čímž se vytvořil nádherný obraz několika vrstev jejich obrysů. Byla by to skvělá fotka.

V Guilinu jsou silnice ucpané, takže se celá cesta protáhne na dvě hodiny. V půl sedmé vysedáme kousek od vlakového nádraží, odkud je to asi sedm minut pěšky do hostelu. Jen tam dorazíme a zatáhneme za sebou posunovací dveře, spustí se silný liják a prudká bouřka. A my se zase cítíme jako doma. Recepční si pamatuje, že pro mě měla zjistit informace o autobusu do Ping'Anu, takže hned volá do hostelu, z něhož se jí zatím nikdo neozval. Všechno je ale zařízeno – máme rezervována dvě místa, odjezd je v 9 hodin od vlakového nádraží, dostali jsme SPZ autobusu a recepční nám na kus papíru napsala vzkaz pro řidiče v čínštině. Za dobrou službu se jim odměníme tím, že si u nich dáme večeři. Tedy v té slotě bychom stejně ani jinam nešli. Kung pao, dvě piva. Pohoda. Pořizujeme pěkné pohledy po 2¥ a známky po 5¥. Snad dorazí. Pokoj tentokrát není „de luxe“, ale zato s výhledem na řeku a s televizí (a vlastně i s wi-fi), za 140¥ na noc.

Rýžové terasy Long Ji (úterý 17. září)

Budiček v 7:20. Snídaně, prozatímní loučení a odchod na vlakové nádraží. Tam hledáme autobus s číslem, které jsme dostali, ale nikde ho nemůžeme najít. Obcházím pro jistotu i dodávky, u nichž mě oslovuje jeden chlapík a zřejmě se ptá, kam chceme jet. Nejdřív ho chci odpálkovat, ale pak mu přece jen ukazuju lístek s instrukcemi v čínštině. On na to, že máme nastoupit do jeho minibusu. Moc se mi to nezdá, ukazuju mu SPZ a kroutím hlavou (asi jsem zapomněl poznamenat, že se celá konverzace odehrává v kombinaci čínštiny a pantomimy). On popadne mobil a někam volá. Po chvíli mi telefon předává a ženský hlas mi anglicky oznamuje, že došlo ke změně SPZ. Vycvičen z podobných figlů v jiných asijských zemích jsem velmi podezřívavý (dobrá, možná trochu paranoidní), takže pro jistotu pokládám několik kontrolních otázek – například si nechávám potvrdit cenu 50¥ za jednoho. Zdá se, že se na nás žádná bouda nechystá a opravdu můžeme nastoupit. V minibusu už je celkem plno, zbyla na nás dvě místa za sebou, ale Libor má aspoň obrovský prostor na nohy. Jsme tu jediní bílí. V 8:56 zvedáme kotvy.

Podle průvodce bychom se na místo neměli dostat dřív než za tři hodiny. Jenomže ten náš šikula jede jako drak. Předjíždí všechno, co se dá, přičemž samozřejmě musí troubit, takže tohohle otravného zvuku si užijeme vrchovatě. Trochu mě znervózňuje, že když se začínáme blížit k cíli, je skoro veškerá úroda rýže sklizená. Naším hlavním bodem zájmu jsou totiž rýžové terasy, které jsou zajímavé téměř po celý rok – na jaře jsou plné vody, v níž se odráží obloha. V létě se zelenají. Na začátku podzimu se barva klasů mění na zlatou. A v říjnu přicházejí žně, po nichž jejich působivost dostává razantně na frak. Takže pevně doufám, že tenhle cyklus letos nenabral rychlejší spád.

V Hepingu odbočujeme z hlavní silnice a platíme vstupenky do oblasti za 80¥ na hlavu. Kvalita silnice se podstatně zhoršuje, docela se divíme, že tudy jezdí i velké autobusy. Navigační aplikace na iPadu mi naznačuje, že to nejlepší nás zřejmě teprve čeká. A skutečně, v určitém bodě se cesta rozděluje – rovně bychom se dostali do vesnice Dazhai (tam se ještě dnes snad skutečně dostaneme, ovšem po svých), levá odbočka přes most nás navede na serpentinu vedoucí do Ping'Anu. Jsou docela výživné, hned jsme si vzpomněli na Myanmar a adrenalinový zážitek v podobě cesty ke Zlatému viklanu. I těch posledních osm kilometrů ale zvládneme rychle, takže v jedenáct hodin, tudíž po pouhých dvou hodinách, už platíme řidiči, bereme bágly a vydáváme se vstříc dalšímu dobrodružství.

Na bráně do vesnice nám zkontrolují vstupenky, dostáváme na ně razítko. Hned poté máme možnost pronájmu nosítek nebo využití služeb některé z místních žen, které nám za úplatu odnesou bágly do hostelu. To první samozřejmě nepřipadá v úvahu, to druhé by nám bylo nesmírně trapné. V Myanmaru jsme si bágly nechali nést, ale to byl mladý kluk, a kdybychom to neudělali, možná bychom tam ještě teď leželi ve smrtelné agonii. Představa, že bychom zapřáhli ty nebohé ženy, které nám sahají po prsa, byla nepřijatelná. Takže pokračujeme po svých. Letným pohledem si všímám, že tady je ještě rýže zelená, jsem tedy podstatně klidnější. Kopec, který musíme zdolat, je sice poněkud strmý, ale dá se to zvládnout, pozornost odvádí špalír krámků s cetkami, z nichž asi nejvíc nás zaujaly opracované kameny, které vypadají jako bůček. Dokonce je mají i zavěšené tak, aby byla iluze dokonalá. Zatáhneme sliny a šineme si to dál k místu, kde dnes složíme hlavy a bágly. Horko je pořádné, takže toho máme plné kecky, ale po necelých dvaceti minutách už nás vítá Long Ji International Youth Hostel. Recepční by tedy mohla

být o něco příjemnější, ale mluví anglicky a dá se s ní dohodnout na všem, co potřebujeme. Hostel je taková velká dřevěná horská chata, kdyby mi v tu chvíli někdo řekl, že jsem třeba v Beskydech, klidně bych na to skočil. Platíme 120¥, batohy ukládáme do k tomu určené místnosti, kupujeme si vodu na cestu a o půl dvanácté jsme připraveni. A na co vlastně?

Ve vesnici Ping'An jsou dvě oficiální vyhlídky na rýžové terasy. Krom toho ale existuje stezka mezi naší vesnicí a již zmíněným Dazhaiem. Ta má vést rýžovými poli, vesničkami a zabrat by měla čtyři až pět hodin. Když svůj záměr sdělujeme recepční a ptáme se jí, jestli je opravdu nutné najímat si na tuhle túru průvodce, docela se vyděsí, že chceme absolvovat popsanou anabázi zrovna teď, snad už je na to moc hodin? Každopádně se diví, že nás nutnost průvodců vůbec napadla, dává nám (velmi orientační) mapku a ukazuje směr pro naše první kroky.

Trasa začíná na první vyhlídce, na kterou se ovšem nejdřív musíme vydrápat. Náš hostel je postaven na spodní hranici vesnice, takže musíme nejdřív projít kolem několika stavení, než se dostaneme k polím. Tam už nás před pražícím sluncem nic neuchrání, poledne se blíží (proč my vždycky na podobné túry chodíme kolem poledne?), takže po pár stech metrech klikatící se stezky už toho máme ažaž. A jsme samozřejmě opět durch. Nicméně odměnou jsou nám skutečně krásné pohledy na křiklavě zelená rýžová políčka uspořádaná do působivých teras. Nejkrásnější pohled se samozřejmě naskytá z vyhlídky, na niž nesmí chybět stánek s pitím a suvenýry. Na vyhlídce potkáváme mladý „bílý“ pár, který se sem dostal z druhé strany, a vzájemně konzultujeme úseky, které nás teprve čekají. Oni už to mají jednoduché, ale my se ještě máme na co těšit. Prý si máme dát pozor na to, jakou cestu nám budou domorodci ukazovat, někdy záměrně matou, abychom si pak musel najmout průvodce – nebo spíš průvodkyni. To odpovídá tomu, co jsme se dočetli. Po chvíli narazíme na další, tentokrát starší pár a situace se opakuje.

Rýžové terasy se nám ztrácejí z dohledu, vcházíme do lesa a pak přecházíme přes hráz přehrady. Za ní už na nás číhají tři místní babky. Nejsou to ovšem hodné a přející sudičky, ale vykutálené ženy z kmene Yao, který je známý tím, že si jeho příslušnice nestříhají vlasy, takže je mají nejdelší na světě. Vlasy si stáčejí do takových obrovských drdolů. Za peníze si je prý rozpustí a nechají se nafotit. A navíc tu fungují jako samozvané průvodkyně. Cesta do vesnice Dazhai totiž není úplně přímočará, na turisty čeká řada rozcestí a dalších nástrah, čehož se snaží místní využívat. Tyhle tři medúzy se nám tedy pokouší za každou cenu vnutit. Vrtíme hlavou, že o jejich služby nestojíme, ale ony jsou nám stále v patách. Když se zastavíme, zastaví se i ony. Ještě x-krát jim různými způsoby vysvětlujeme, že chceme jít sami. Ony se ale jen smějí, možná spíš vysmívají, snaží se naznačit, že jdeme strašně pomalu a neznáme cestu. Když už jsme z toho docela otrávení, sedáme si o pár set metrů dál na klády a doufáme, že to pochopí a zmizí. Bohužel, tahle taktika taky moc nefunguje. Ted' už na ně mluvíme hodně důrazně, nahlas a snažíme se působit i trochu zle. Ale zase si vysloužíme výsměch. Až později mě napadlo, že jsem měl vyzkoušet začít je fotit. Pěkně zblízka. Jenomže si nejsem jistý, že by to zabralo na dlouho. Nejde nám ani tak o peníze (měly by si snad říct o nějakých 25¥), prostě chceme jít sami, svým tempem, nestojíme o společnost. Když už na babky skoro křičím, dvě z nich se konečně seberou a odejdou, třetí se vypravuje směrem, kterým se musíme vydat i my. Pevně doufáme, že tím jsme tuhle záležitost uzavřeli. A já jsem ztratil veškerou chuť tyhle neuvěřitelně vlezlé báby fotit. I kdyby to mělo být zadarmo.

Ta třetí to ale očividně nevzdala. Vždycky ušla kus cesty a pak čekala, až ji dojdeme. Jenomže to jsme nechtěli, takže jsme čekali taky. Trochu jsme se báli, jestli nás schválně netáhne špatnou cestou, ale snažili jsme se průběh kontrolovat s popisem v průvodcích. Tohle byla vážně otrava. Když jsme se doplazili do vesnice Zhonglu, kde jsme na pokrajích zhroutil doplnili zásoby tekutin, snažili jsme se prodavače v obchůdku vysvětlit, že tu paní s sebou prostě nechceme, ať jí to řekne. A teprve tohle zabralo. Jinak je tahle vesnice moc pěkně položená mezi terasami, jen výstup k ní a pak přes ní není v horku zrovna příjemný.

Po opuštění Zhonglu nás čeká další pořádný stoupák a na jeho vrcholu rozcestí. Volíme variantu, která nám připadá pravděpodobnější, tedy cestu doleva. Tou se dostáváme do lesa, kde nás ovšem čeká úmorně dlouhá strmá pěšina. Zdá se, že nemá konce. Vždycky, když už máme pocit, že za tou další zatáčkou nás čeká rovinka, jsme záhy vyvedeni

z omylu. Jsme unavení. A najednou se přede mnou Libor skácí na zem. Nejdřív mě napadne, že jen tak blbne, ale vzápětí pochopím, že tohle žádná legrace není. Chvilí vůbec nereaguje a výraz v jeho tváři se mi vůbec nelíbí. Cloumám s ním a snažím se ho probrat. To se mi podaří, ale Libor je pořád trochu mimo a prý před sebou vidí jen žluté fleky, jedním z nich jsem i já. Čekáme, až to odezní. Vlastně je obrovské štěstí, že se tělo zhroutilo docela šikovně a zrovna na místě, kde není žádný strmý sráz. Máme toho oba plné kecky. A já se začínám bát, jestli vůbec dojdeme do cíle. Jenomže co nám zbývá jiného? Nikde nikdo, zpátky daleko, to bychom si moc nepomohli. Takže prostě musíme pokračovat.

Trochu mě zklamalo i to, kudy trasa probíhá. Myslel jsem, že budeme pročesávat rýžová pole, tu a tam se objeví nějaká vesnička. Jenomže velkou část cesty se bud' jde lesem nebo krajinou, kde toho zase tolik k vidění není. Teprve za zhruba tři čtvrtě hodiny od Liborovy lehké indispozice se konečně otvírají výhledy na rýžové terasy. Jenomže to pro změnu vypadá, že sprchne. A jen chvíli poté, co mineme přístřešek, kam by se dalo dobře schovat, se spustí slejvák. Zajdeme do lesa, kde stromy vytvářejí obstojné deštníky, ale déšť zesiluje a už ani stromy nás nedokážou uspokojivě ochránit. Kousek pod sebou vidíme rozestavěný dům, takže se k němu rozebíháme s nadějí, že tam najdeme nějaké vhodné místo na úkryt. Znenadání se objevuje zřejmě majitel budoucího hotelu a nabízí nám, ať se jdeme schovat dovnitř. S díky odmítáme a čekáme, až déšť trochu odezní. Pak putujeme dál. Ve chvíli, kdy dojdeme do vesnice Tiantou, rozzáří se nám nad hlavami slunce a probarví krásné rýžové terasy. Je tady moc pěkně, ale když už teď vím, co obnáší dostat se sem z parkoviště, bydlet bych tu nechtěl.

Poslední úsek treku vedoucí na parkoviště ve vesnici Dazhai je totiž strašně dlouhý. My ho naštěstí zdoláváme z kopce, ale ti chudáci, co je potkáváme, si musí projít menším peklem. Když už procházíme mezi dazhaiskými domy, myslíme si, že máme vyhráno, ale i cesta vesnicí se zdá být nekonečnou. A to je parkoviště ještě kus za ní. S bolavýma nohama a na pokraji vyčerpání na něj přicházíme v 16:45, tedy něco přes pět hodin poté, co jsme opustili hostel v Ping'Anu. Čas tedy není tak špatný, ale znovu bych to jít nechtěl. Docela chápeme, že si to tu takřka nad našimi hlavami sviští kabinová lanovka, i když je to v takové krajině zvěrstvo. Hledáme, kdo by nás tak odvezl zpátky. Hned po nás skočí jedna z žen, kupodivu vládne docela dobrou angličtinou. Nabízí odvoz za stovku za oba dohromady. Přesně takovou částku jsem očekával, takže se ani nesnažím dělat drahoty a souhlasím. Až ji to zaskočí. Někomu volá, prý máme pět minut počkat. Čekání nám krátí dotazy na naše cestovní plány. Dodávka, kterou nám pak ukazuje, je nablýskaná, uvnitř čistá a evidentně opečovávaná, až je nám trapné se do ní posadit v našich propocených a ne zrovna voňavých hadrech. Paní to na nás ještě zkouší, prý jestli bychom nedali 120¥. Odpovídám, že nikoli. Tak prý 110. Odvětim, že nabídla 100 a já na to kývl, tak není jediný důvod cenu měnit. Chápe a vzdává to.

Cesta mezi vesnicemi je delší, než jsme čekali, v hlavě si snažíme srovnat, kolik jsme toho vlastně museli ujít. Kolem nás se z obou stran tyčí vysokánské skály, mezi nimiž teče řeka. U každého mostu přes ni si říkáme, že to už bude ten, kde jsme odbočovali, ale dlouho jsme se pletli. I ty serpentýny nám teď přijdou nějaké delší. Když nás řidič vysadí před branou do vesnice, v dálce hřmí. Takže bereme nohy na ramena (no dobrá, hlavně já) a hurá „domů“, kam dorazíme v šest hodin. Chvilí po nás bohužel i skupina italských mladíků, kteří jsou hluční a neomalení. Snad budou mít pokoj daleko od toho našeho.

Jsme naprosto vyčerpání. Pokud není člověk masochista, doporučil bych vyrazit na obě vyhlídky v Ping'Anu, pak přejet do Dazhaie a tam absolvovat trasu propojující několik vyhlídek kolem téhle vesnice. Ty už jsme samozřejmě nezvládli, ale prý také stojí za to. Trasa, kterou jsme prošli, byla místy pěkná a zajímavá, ale její náročnost byla neúměrná. Možná jsme se před ní měli najíst. Takže to napravujeme teď – za 15¥ dostáváme každý obrovskou porci nudlů s kuřecím masem a zeleninou. Já to ani nemůžu dojíst, ale Liborův žaludek má podle všeho místa dost i pro můj příděl. Místní pivo nám neskutečně bodlo. A velkým překvapením byl „čínský okurkový salát“ (12¥), který vypadal úplně jinak, než jsme čekali (na kusy nakrájená okurka, kousky česneku, nepálivé červené papričky a hnědá zálivka), ale chutnal báječně.

Pokoj je pěkný, celý dřevěný, koupelna září novotou a čistotou, voda je horká. Máme televizi, rychlovarnou konvici, výhled na terasy a úžasné peřiny. Jsou to doslova houně a já je budu potřebovat. Mám totiž zvýšenou teplotu a spustila se mi rýma. Takže na vypocení je takový materiál ideální. Beru si paralen a brzy usínám.

Ping'An, Chengyang (středa 18. září)

Vstáváme v půl osmé a mně není zrovna do zpěvu. Jsem zesláblý. Potřebuju nabrat energii, takže k snídani si každý dááváme dvě palačinky po 12¥, já k tomu ještě okurkový fresh a z vlastních zdrojů přidáváme kafe a čaj. Pak už vyrážíme na vyhlídku číslo dvě, kterou jsme včera záměrně vynechali. Musíme projít v podstatě celou vesnicí. Ještě před pár lety to tu muselo mít neuvěřitelné a autentické kouzlo. Ted' je tu spousta (i když aspoň zvenčí) stylových hotelů a hostelů, cesta je roubená obchůdky a stánky se suvenýry. Ano, určité kouzlo tu ještě stále je, obzvláště když může člověk pozorovat místní, kteří se do turistického ruchu přímo nezapojili a žijí si svým vlastním životem. Třeba sledovat místní ženy, jak vyrábějí bambusovou rýži, je opravdový zážitek. Další světlou chvilkou je třeba to, když kolem nás projde úzkou uličkou děda s malým koníkem (kterého jsem považoval za osla – tedy myslím toho koníka, ne dědu). I výhledy na dřevěné domy rozeseté na stráních obklopených rýžovými terasami a kopci mají svůj půvab. Ale chtělo by to trochu ubrat na té zpropadené komerci.

Postupně se odkrývá část scenérie, která bude asi nejlíp vidět z vyhlídky umístěné na vrcholu kopce. Za tu mylně považuju místo, odkud je výhled skutečně působivý. Libor někam zmizí a já čekám, až se vrátí. Když se tak neděje, jdu se po něm podívat. Pak teprve mi dojde, že k té oficiální vyhlídce mi ještě několik úseků schodů chybí. Ale upřímně – z toho místa, kde jsem byl předtím, se naskýtal výhledy podstatně hezčí. Je tu krásně. Docela rád bych to tu viděl ještě tak za čtrnáct dní, až klasy zezlátnou, kombinace zelených teras a žluté rýže musí být nádherná. Přes neodvratný zásah turismu tu aspoň v tuhle dobu přece jen panuje takový chlácholivý vesnický klid. Musím se ještě jednou pořádně pokochat a pohled na tu zelenou krásu vryt hluboko do paměti. Protože fotky tohle nezaberou.

Pak už se pomalu vracíme do hostelu, je kolem desáté a Italové se zrovna dávají do kupy. My se balíme. Podle jízdního řádu, který je v hostelu vyvěšen, by měl autobus do Longshengu jet každých půl hodiny, takže bychom měli v pohodě stihnout ten v jedenáct. Z kopce to jde i s bágly podstatně líp než obráceným směrem. U brány jsme už v 10:40. O kus níž je zaparkováno několik autobusů, tak se tam jdu zeptat, jestli některý z nich nemá namířeno do Longshengu – aspoň u jednoho vidím název tohoto města na ceduli za sklem (časem jsem se naučil některé znaky poznávat, což hlavně na nádražích docela pomůže). Máme ale prý čekat u brány. Když se nachýlí jedenáctá, ptám se pro změnu kontrolora vstupenek, odkud že ten autobus v jedenáct pojede. Ten mě uzemní odpovědí (anglickou), že dneska možná žádný autobus nepojede, protože nedorazil řidič. Prý máme jít pěšky dolů do nějaké vesnice a tam snad někoho chytíme. No to se mi snad jenom zdá... Mezitím přijíždí dodávka, kterou nás včera přivezli, tak to zkouším u řidiče, jestli by nás dolů nesvezl. Ale taky nic. Vracíme se tedy k zastávce, u které je i poměrně prostorná čekárna. Paní, která tu cosi prodává, se už trochu zoufale ptám, jestli pojede něco do Longshengu. Prý v jednu odpoledne. Takže za dvě hodiny. No tak to je paráda...

Usazujeme se tedy v čekárně, od paní si na osvěžení kupujeme dvě čerstvé maracuji po 2¥. Po dobu naší přítomnosti se tu vystřídá snad dvacet čínských zájezdů. Naštěstí se sem vždycky jen na chvíli přivalí, pak na ně jejich průvodce něco houkne a všichni se zase jako stádo zvednou a odcupitají. A já díky tomu pochopil, že všechny ty autobusy, co tu stojí, jsou zájezdní. Ve 12:45 nám prodavačka pokyne a ukáže na malý autobus, už na první pohled podstatně méně komfortní, který právě dorazil z Longshengu. Uháníme za ním nahoru k bráně a ujist'ujeme se, že bude co nevidět vyrazet opačným směrem. Poté, co jsme viděli řidičovu (ne)schopnost couvat, se trochu děsíme, jak zvládne serpentýny, ale jinou možnost než mu důvěřovat nemáme. Deset minut po jedné odjíždíme. Jízdné by mělo stát 9¥, ale když dávám průvodčímu dvacku, nic mi na ni nevrací. Nechávám to být – koneckonců, ta cena byla uvedena na stejném plakátu, podle něhož měl autobus jezdit každou půlhodinu.

Když přijíždíme do Longshengu, oba nás napadne, že jsme v Karlových Varech. Tedy v Karlových Varech po nějakých dvaceti letech, až to tam Rusové zprzní úplně. Ono to tu samozřejmě jako ve Varech vůbec nevypadá, ale něco nepopsatelného nám je připomnělo. A opět jsem čekal takovou horskou vísku, a ono město jako blázen. Na autobusové nádraží přijíždíme ve čtvrt na tři a hned vedle je připraven standardně velký autobus do Sanjiangu. Takže provádíme rychlý přesun. Sanjiang bude jen naší přestupní stanicí. Původně jsem měl v plánu z něj pokračovat do Dudongu, kde bychom přespali a ráno se vydali na dvouhodinový trek do turismem nezasažené vesnice Gaoding. Jenomže po zkušenosti se včerejším výšlapem a vzhledem k jeho následkům na našich tělech a duších jsem musel změnit plány. Dnešním cílem bude seskupení vesnic Chengyang u stejnojmenného mostu. A odtud už naše kroky povedou další den zpátky do Guilinu.

Ale zatím jsme ještě stále v Longshengu a čekáme na odjezd autobusu. Libor odběhl koupit pití a hrušky nashi (výborné). Autobus se jen pomalu zaplňuje, je v něm vedro a dusno, já se potýkám s intenzivní rýmou, takže po půlhodině už toho mám plné zuby. Motory startují pět minut před třetí. Platíme 38¥ za oba dohromady, přičemž jako potvrzení nám paní neuvěřitelně rychlým pohybem natrhá asi milion lístečků. Na dalších zastávkách, ať už oficiálních, nebo jen tak podle potřeby místních, se autobus postupně přeplňuje. Příště už jenom expresem. V Sanjiangu jsme pět minut po půl páté.

Menší komplikací je skutečnost, že v tomhle městě mají dvě autobusová nádraží – nové, východní, kam jsme přijeli, a staré, západní, odkud odjíždějí spoje jedoucí přes Chengyang. Naštěstí od sebe nejsou zase až tak moc vzdálená, jen musíme přejít most přes řeku, zabere nám to slabou čtvrt hodinku. Na starém nádraží nás hned nahánějí do staré kraksný. Očekáváme, že tu zase budeme dlouho čekat, takže Libor odbíhá koupit další nápoje (docela by mě zajímalo, kolik jsme v Číně za pití utratili). Ale jen co se vrátí, odjíždíme. Tak to bylo o fous. Průvodčí po nás chce za každého 10¥, i když by to podle průvodců mělo být šest nebo sedm. Dokonce ani na plakátku na okně žádná takhle vysoká cena uvedená není. Ale máme se tu dohadovat s nějakým vyčuraným Číňanem? Horší je, že na zastávce hned pod nádražím se do autobusu derou davy lidí s různými krabicemi, bednami, velkými taškami, slepicemi. Ať žije ptačí chřipka. Hned se mi vybaví, jak nám v Kambodže slepice čechraly v dodávce vlasy. Na to tu, doufám, nedorazí. Ale je to blázinec, lidi řvou, mačkají se, už jsme z toho trochu unavení a slibujeme si, že si od Asie dáme na chvíli pauzu. On je totiž Sanjiang ten typ města, který člověka spíš vysává než nabíjí. Chaos, smog, trochu i špína, něčím nám to tam připomínalo spíš Indii než Čínu. Jenomže v Indii může mít i tohle své kouzlo, tady jsme nic takového nepocítili. Byl jsem moc rád, že jsme k noclehu zvolili Chengyang, i když je to jediná noc, kde žádné ubytování předem zajištěné nemáme. Takže jsem v tu chvíli vlastně ještě ani nevěděl, jak náš nocleh vlastně tentokrát dopadne.

Jízda naštěstí trvá jen asi půl hodiny, po níž vystupujeme u pokladny, kde musíme zaplatit vstupné do areálu osmi propojených vesnic (60¥ za jednoho). Kousek za pokladnou je most, který vypadá o dost jinak než ten, který je vyobrazen na vstupence, což mě dost zmátlo. Pak teprve si všimnu, že ten pravý skvost stojí o pár desítek (možná spíš stovek) metrů dál. Je místní největší chloubou – krytý most („Wind and Rain Bridge“), jehož stavba trvala dvanáct let a údajně při ní nebyl použit jediný hřebík. Oporou jsou vyžděné pilíře, které pak přecházejí ve skládanou střechu, jejíž dominantami je pět zvýšených pavilonů, každý v trochu jiném stylu. Pěkná práce, které podvečerní světlo dodává na působivosti.

Stačí most přejít a ocitáme se v první z osmi vesniček, v nichž žijí Dongové. Jmenuje se Ma'an. A podle průvodce by se hned na kraji měl nacházet doporučený Yang's Guesthouse. Už se stmívá, takže není čas na hrdinství a zkusíme štěstí hned tady. Majitelé sice anglicky moc neumí, ale kompenzují to milým a vřelým chováním. Nabízejí pokoj za 60¥, což je zdaleka nejnižší cena za ubytování, na jakou jsme se v Číně dostali. Pokoj je jednoduše vybaven, postele jsou poprvé trochu tvrdší, záchod asijský, na druhou stranu dostává každý z nás kompletěk složený z kartáčku, pasty, hřebene a mýdla. A co nás nejvíc dostalo – dá se tu platit kartou! S tím jsme se kromě posledního hotelu v Šanghaji za celou dobu jinde nesetkali. A teď, v takovém zapadákově... Nicméně platíme hotově.

Dopřáváme si tu i večeři – oba jsme se shodli na omeletě se sýrem, rajčaty a cibulí. Oba jsme na talíř dostali rovnou dvě, a to pořádně poctivé, výborné a syté. Neprozřetelně jsme si každý objednal ještě salát – Libor okurkový, já rajčatový. Na stole přistály obrovské porce velmi jednoduchých, ale výtečných salátů. K tomu dvě piva a za 80¥ jsme královsky nacpaní. Kde se vzala, tu se vzala, do guesthousu na večeři přihopsala i osamocená blondýna, která se zmínila o tom, že musela jet ze Sanjiangu minibusem, protože kvůli státnímu svátku je doprava omezená. A zrovna v tu chvíli jsem se o svátku dozvěděl i z internetu. Jedná se o tzv. podzimní svátek (v angličtině „Mid-autumn holiday“), který předznamenává začínající žně. Trochu mě to znervóznilo, protože zítra se bezpodmínečně potřebujeme dostat do Guilinu, abychom měli jistotu, že v pohodě stihneme přelet do Šanghaje.

Večeři musíme trochu rozchodit, takže se vydáváme na procházku vesnicí. Je přesně sedm hodin a my si všímáme, že se právě zapíná osvětlení mostu. A kolem nás se ženou davy. Vůbec nechápeme, kde se tu vzaly. Nasvícení mostu opravdu sluší. A když davy projdou (a nejspíš pak nasednou do autobusů a odjedou, protože už se nikdo nevrací), máme celý most jen pro sebe. Procházet se po něm v nastalém tichu, za svitu měsíce v úplňku a naprostého ticha je hodně povznášející zážitek.

Po návratu se paní domácí ptá, jestli si dáme sprchu. Na naši kladnou odpověď reaguje zapnutím bomby, která se postará o ohřev vody. A ta je po chvíli opravdu horká. Po chaotickém Sanjiangu je pro nás tohle místo rájem na zemi. Jak říká Heduš Homolková: „Do mě ti vstoupil takovej klid...“

Chengyang, návrat do Guilinu (čtvrtek 19. září)

Klid ovšem trvá jen pár hodin, než se za kuropění dva debilní kohouti začnou přeřvávat. A vydrží jim to hodně dlouho. Kvůli nim byl budík nastavený na sedmou hodinu úplně zbytečný. Náplastí je snídaně, k níž si dopřáváme úžasné poctivé palačinky (pro mě banánová, pro Libora citronová). Libor zkouší pravou brazilskou kávu, já „Taiwan chocolate milk tea“, což je v podstatě horká čokoláda. Tady bychom klidně zůstali ještě týden. Je to jako u babičky na prázdninách.

V půl deváté se vydáváme na procházku po téhle i sousedních vesnicích. Člověk vlastně ani pořádně nepozná, ve které se zrovna nachází, a je to úplně jedno, vypadají v podstatě stejně – tmavě hnědé až černé dřevěné domy, bubnové věže, rýžová políčka, mosty, rybaření... Tady se opravdu zastavil čas. Škaredou jizvou je jen několik nových, současných staveb, které vesnický kolorit nechutně hyzdí. Kdo to povolil?

Protože se chceme na skrumáž vísek podívat i z ptačí perspektivy (nalákání fotkami v průvodcích a na internetu), sebereme v sobě a ve svých lýtkách poslední zbytky sil a vydáme se po schodech do pavilonu s vyhlídkou na přilehlém kopci. Jdeme sami a po pár schodech jsme zase zpocení. Když dofuníme nahoru, vesnice máme jako na dlani. Vyfocení celkového pohledu ale brání keře, které tu zřejmě za posledních pár let vyrostly. Nicméně pohled je to pěkný. Přesuneme se ještě k druhému pavilonu, na který se dá i vylézt, ale výhled tu lepší není. Naprosté samoty využíváme k tomu, abychom uvolnili místo pro další výbornou krmí. Já si až posléze všimnu, že jsem právě přihnožil bavníkové políčko. No komu se tohle poštěstí?

Když se vrátíme dolů k mostu, je čtvrt na jedenáct. O půl by se mělo konat pravidelné folklorní představení. Pomalu se tedy došouráme na místo činu, ale podium zeje prázdnotou a nevypadá to, že by se na tom mělo v dohledné době něco měnit. Inu, kvůli dvěma Čechům si tu nikdo žily trhat nebude. Takže zpátky do guesthousu, sbalit, rozloučit se a deset minut před jedenáctou vyrazit na autobus. Ten si musíme stopnout někde u mostu. Dojdeme k budce, kde se kontrolují vstupenky, ptáme se, jestli máme čekat právě tady, když v tom autobus právě přijíždí. Mladé průvodčí platíme správných 5¥ za osobu. Na tuhle sumu nás upozornil i majitel guesthousu, když jsme odcházeli. Cesta je tentokrát podstatně příjemnější než v opačném směru. Na sanjiangské západní nádraží přijíždíme po půl dvanácté. A ve dvanáct hodin už jsme šťastnými majiteli jízdenek do Guilinu (50¥ za jednoho) s odjezdem ve 14 hodin. Jedna naháněčka nám sice nabízela spoj ve 12:20 a před druhou hodinou jedou i nějaké další „regular“

spoje, ale zařekli jsme se, že na delší vzdálenosti se vydáme už jenom expresem, takže si radši počkáme. Při čekání se nám další naháněčka snaží namluvit, abychom jeli jejich autobusem. Asi třikrát jí ukazuju a říkám, že už máme jízdenky. Na to kontruje, že je můžeme použít i u nich. Když se ovšem zeptám, proč bychom to měli udělat, odpovědi se nedočkám a definitivně se jí zbavím. Ne však jejího uřvaného partáka, který nás čtvrt hodiny před odjezdem otravuje, ať už jako jdeme. No, tak zrovna tebe budeme poslouchat. Na nástupišti se radši ptáme paní ve stejnokroji, do kterého autobusu máme nastoupit.

I u něj stojí ten nesympatický řvoun a já marně přemýšlím, jak to tady vůbec funguje. Vedle nás stojí zřejmě autobus, který se nám snažili vnutit. Je asi tak o dvě kategorie horší než ten, v němž sedíme. Dostáváme vodu a tři minuty před čtrnáctou opouštíme nádraží. Po nějaké době začne u řidiče něco pípat. Sedíme v první řadě, takže se to prostě nedá přeslechnout. Pípání nepřestává – tohle přece nemůžeme vydržet. Takže sluchátka na uši a do nich proud západní hudby. Později odpozuruju, že to pípání je zvukový tempomat – jakmile řidič překročí rychlost 60 km/h, paní z nahrávky mu něco řekne a spustí se nesnesitelné pípání. Autobus je naštěstí opravdu expres, takže nikde nestaví. Výjimkou je chvíle, kdy spolucestující, který od nás seděl jen přes uličku, nazvrací plný pytlík, kterého se následně potřebujeme zbavit. Cestou míjíme i dvě bouračky – jeden osobák sjel ze silnice, po pár kilometrech se na silnici válel převrácený malý náklad'ák. Ale jinak cesta plyne poměrně klidně.

V Guilinu jsme v 16:50, ovšem na jiném nádraží, než potřebujeme. Odtuším, že je to Qin Tan, odkud odjíždějí spoje do Longshengu. A odtud by k našemu hostelu měl jezdit autobus číslo 91. Ten právě vidíme, jak zastavuje na druhé straně rušné ulice. Vrháme se do provozu a jen tak tak do něj stačíme naskočit. Platíme za každého 2¥, ale vlastně ani nevíme, jestli jsme zvolili správný směr, byla to spíš moje intuice. Zvolili a zanedlouho pro jistotu vystupujeme u vlakového nádraží, protože si nejsme jisti, jestli není další zastávka až za mostem. Krátce po páté hodině už jsme „doma“.

Yang nás vřele vítá, dokonce si pamatuje moje jméno (protože se jmenuje podobně jako já) a já mu slibuju, že jsme tu naposledy – minimálně letos. Dopřáváme si krátký relax na dalším pokoji s výhledem na řeku (opět 140¥) a pak si dáváme večeři – pečené rajče s hovězím a rýží, k tomu pivo, celkem za 48¥. Ono tu to jídlo není nijak úžasné, ale je chutné a vypadá upraveně, čistě, bezpečně. A můžeme si na něm pochutnat v příjemném prostředí.

Máme poslední šanci prozkoumat Guilin večer, takže se po večeři vydáváme na procházku. Křížem krážem prošmejdíme noční trh, který zabírá hned několik ulic jen pár kroků za mostem. Libor kupuje nějaké drobnosti jako dárky, společně si dáváme nakrájený meloun a zjišť'ujeme, že v podstatě i bez smlouvání se dá dostat na polovinu původních cen – ověřili jsme si to u příručního kufříku, o který jsme projevíli jen ledabylý zájem. Podobně jako v Yangshuu, i tady to večer žije úplně jinak než přes den. Všude je plno lidí, na některých místech se odehrávají improvizované koncerty, dokonce dojde i na ohňostroj. Že by to bylo tím dnešním svátkem? Konečně se dočkávám i nasvícených pagod. Fakt jim to sluší. Kolem jezera se promenuje spousta místních a my se k nim přidáváme. Je tu příjemně. Jen kdybychom už zase neodbočili omylem o jednu ulici dřív a nemuseli tak obcházet celý velký blok.

Na pokoji jsme nezvykle pozdě, ve čtvrt na jedenáct. Pod naším oknem je dost rušno, jako kdyby se tam hrály skořápky. Přesto se nám dobře usíná.

Guilin, přelet do Šanghaje (pátek 20. září)

Budík mám nejdřív nastavený na 6:30, ale pak to přehodnocuju a posouvám na sedmou. Poslední den v Guilinu. Jsme tu sice potřetí, ale vlastně ani jednou na celý den. A ani dnešek nebude výjimkou – odpoledne odletíme do Šanghaje. Musíme se tedy sbalit, ale vzhledem k tomu, že odubytovat se můžeme až v jednu, není potřeba bágly ukládat. Snídani tentokrát volíme vegetariánskou, což jsou míchaná vejce, tousty a ovesná kaše, k tomu čaj/káva, dohromady za 55¥.

Do víru velkoměsta se odebíráme chvíli po osmé. Máme dva cíle – jeskyni „Rákosové flétny“ (Reed Flute Cave, čínsky Ludi Yan) a vyhlídku z kopce nazvaného „Skládaný brokát“ (Folded Brocade Hill/Diecai Hill). Abychom se vyhnuli úmornému výstupu v pravé poledne, chtěl bych nejdřív zajet na vyhlídku, pak teprve do jeskyní, kde snad bude příjemný chládek. Jenomže se nám nedaří najít zastávku autobusu číslo 2, který tam jezdí. Ptáme se několika místních, ale bez úspěchu. Když už jsme tím ztratili dost času, měníme plány. Trojka jedoucí k jeskyním má zastávku u hostelu, tak to prostě prohodíme. V půl deváté do ní nasedáme a kupodivu platíme jen 1¥ za každého. Na místě jsme ve čtvrt na deset, platíme 90¥ za osobu a čekáme, až nás bude dost na to, abychom vytvořili skupinu. Opět jsme tu jedině „bílé tlamy“.

Jeskyni rákosové flétny využívali Číňané jako úkryt během japonské invaze ve 40. letech minulého století. Prostorná je na to dost – některé sály jsou opravdu rozlehlé. Krápníkové útvary jsou samy o sobě působivé, ale asi by to nebyli Číňani, kdyby z toho neudělali pořádný kýč. Jeskyně je totiž nasvícena barevnými reflektory, které obzvláště na fotkách vyvolávají až trochu bizarní, mimozemský dojem. Ale kupodivu mi to ani nevadí, prostě to sem tak nějak patří. Horší je profesionálně vybavené fotografické stanoviště, na němž se můžou návštěvníci nechat vyfotit. To už je trochu Disneyland. Asi nejhezčí, každopádně nejznámější částí jeskyně je osvětlený pás krápníků za malým jezírkem, v němž se krápníky odrážejí. Vůbec to nechápu, ale jsem jeden z mála, kdo si tuhle opravdu pěknou scénu fotí. Co už ale vůbec nedokážu vstříbat je to, že se místní fotí při tom, jak si sedají na krápníky. Proti tomu je skutečnost, že tu při focení lítají blesky, naprostou malicherností. Ale aby to nevyznělo moc negativně, jeskyně se mi líbila a vůbec nelituju, že jsme se do ní vydali.

Ve čtvrt na jedenáct jsme z ní venku a hned nám jede autobus číslo 3. Svezeme se do místa, odkud je to podle mapy nejbližší ke kopci s vyhlídkou. Tady nám žádný jiný autobus nepomůže, takže pokračujeme pěšky. Díky navigační aplikaci to zvládáme bez problémů, jen nás trochu zmate vstup do nějakého areálu poblíž kopce. Vstupné 90¥ ale vůbec neodpovídá informacím, které máme. Naštěstí to opravdu ještě nebylo ono, musíme ještě ujít pár set metrů, projít pod barevnými lampiony à la IKEA a zaplatit dvakrát 35¥. Značení uvnitř parku je trochu zmatečné, ale je nám jasné, že musíme nahoru, takže se necháme vést instinktem. Procházíme kolem starých buddhistických vyrytých nápisů. Mají tu i zlatou sochu Buddhy, ale před ní je nastrčený stánek s cetkami. Nemůžu se zbavit dojmu, že tady ten buddhismus prostě berou na lehkou váhu. Nicméně zpátky k výstupu po schodech. Nakonec je naštěstí kratší a méně náročný, než jsme čekali, navíc jsme po většinu času schováni ve stínu. V půl dvanácté už se můžeme kochat 360° pohledem na Guilin, město vklíněné mezi majestátní vápencové homole. Výhled je skutečně impozantní, jen by nemuselo být takové vedro. Ale stojí to za to, tohle je bezpochyby důstojné rozloučení s místem, do něhož jsme se tolikrát vraceli. Pokud se někdy do Guilinu dostanete, bez téhle vyhlídky prostě nemůžete odjet, jinak nepochopíte, že je Guilin o dost zajímavější, než na první pohled vypadá.

Sestup dolů je rychlý a přesně ve chvíli, kdy se blížíme k zastávce, přijíždí autobus číslo dvě. Opět platíme po 1¥ a pozorně sledujeme, kam nás zaveze. Bohužel zatáčí jiným směrem, než jsme čekali. A já už ani nevím pokolikáté obcházíme ten stejný blok, než se dostaneme do hostelu. Ve čtvrt na jednu jsme na pokoji, chvíli odpočíváme, já se převlíkám do suchého a pár minut před jednou se s Green Forest Hostelem definitivně loučíme.

Míříme na autobus, který od hotelu CAAC jezdí každou půlhodinu na letiště. Podle mapy by to mělo být kousek, pár minut od vlakového nádraží. Suché oblečení vzalo rychle za své – nést všechna zavazadla v tomhle vedru prostě není dobrý nápad. Jdeme, jdeme, už nějak dlouho, je to zřejmě o dost dál, než to vypadá na mapě. Když už toho máme plné kecky, máváme si na taxíka. Už to nemůže být daleko, takže netrváme na zapnutí taxamtru a souhlasíme s 10¥. Mladík mluví anglicky a vyptává se nás, odkud jsme. Vůbec nechápe. O Česku ani Československu nikdy neslyšel. Vytahuje diaľ a ukazuje nám seznam zemí (v čínštině) s jejich telefonními předvolbami. Jenomže po +420 není ani stopy. Tak se mu snažím přiblížit, že jsme mezi Německem a Polskem, ale že jsme jen malá země, která má oproti Pekingu polovinu obyvatel. Tomu se srdečně zasměje. A nejspíš se pak dlouho smál i nám, protože to s námi sice musel trochu složitěji objet, ale jinak byl hledaný hotel snad padesát metrů od místa, kde jsme do jeho auta nasedali. Ale co, aspoň jsme si trochu pokecali.

Autobus je přistavený, elegantní dáma, kterou bych šacoval na bývalou letušku, nám anglicky potvrzuje, že jede na letiště a ukazuje nám, kam si máme složit bágly. Uvnitř už zbývá jen pár volných míst a do odjezdu podle všeho deset minut. Platíme dvakrát 20¥ a opravdu přesně o půl druhé dáváme Guilinu sbohem. Na letišti jsme deset minut po druhé, do odletu máme ještě dvě a půl hodiny času. Po rychlém odbavení tedy ještě pomalu prolézáme místní obchůdky a pak už u brány čekáme. Letadlo se dlouho neobjevuje, takže trochu znervózním (Čína je vyhlášená zpožděnými a zrušenými domácími lety), ale nakonec se dočkáme. Díky třídě Economy Premium (W) máme sedačky s podstatně větším prostorem na nohy než ostatní, jsou to ty hned za businesssem. Poletíme sice jen něco přes dvě hodiny, ale i tak to obzvlášť v mém případě potěší. A za v přepočtu 4 700 Kč si snad aspoň takový komfort zasloužíme. Sedačky jsou sice po třech, ale nakonec se na nich můžeme rozvalit sami dva. Z jídla už tak nadšení nejsme. Sice je ho docela hodně (oproti ČSA na podobně dlouhých letech jsou to nadpozemské lukulské hody!), ale kuře s rýží (a kůží) a salát s podivně vyhlížejícím salámem sníme spíš z hladu. Ještě tristnější situace panuje kolem pití. Požádám o kolu, pak si všimnu, že nabízejí i morušový džus (mulberry juice), tak se ptám, jestli bych mohl ochutnat i ten. Načež dostanu snad ani ne do poloviny plný kalíšek koly a Libor to samé množství morušového džusu. A po zbytek letu nic víc.

Do Šanghaje přilétáme v plánovaných 18:35 a po vyzvednutí bágků míříme rovnou na metro, konkrétně linku číslo dvě, která nás za 2*5¥ dopraví s jedním přestupem až do hotelu. Docela dlouho čekáme, než vlak přijede. A když už se tak konečně stane, je narvaný k prasknutí. Předchozí stanice se totiž nacházejí na vlakovém nádraží a dalším letištním terminálu. S našimi bágly to není žádná legrace. A cesta do centra trvá asi tři čtvrtě hodiny, navíc přestup ve stanici People's Square (bohužel pouze kvůli jedné stanici) taky není nejkratší. Už abychom byli na hotelu. Ten je naštěstí od zastávky Dashije vzdálený jen pár desítek metrů. Jmenuje se Hao Du a na první pohled působí docela honosně. Už ve vstupní hale ale člověka bouchne do nosu zatuchlý pach od cigaret. Recepční zrovna nepřekypují nadšením, ale pokoj za 218¥ na noc se snídaní (+ 100¥ záloha) je pro nás připraven a to je důležité. Bohužel i náš nekuřácký pokoj pamatuje kuřácké časy, o čemž svědčí i přítomnost popelníku. Pokoj je malý, koupelna doslova miniaturní, ale vše je čisté a na jednu noc dostačující. Televize, rychlovarná konvice, wi-fi. U wi-fi nemile překvapí nutnost zadávat číslo pokoje a posledního čtyřčíslí pasu, ale to už je drobnost.

Noc je ještě mladá, takže se vydáváme na procházku na „Bund“, což je slavné nábřeží řeky Huangpu lemované honosnými budovami bank, hotelů a dalších institucí, které jsou památkou na koloniální éru. Protikladem Bundu je druhý břeh – Pudong. Moderní stavby, mrakodrapy a asi nejznámější dominanta Šanghaje, televizní věž nazvaná Perla Orientu. Všechno je teď nasvícené, osvětlené, na některých mrakodrapech se dokonce odehrávají obrazové reklamy. Řeku brázdí kýčovitě osvětlené parníky a čluny. A všude je spousta lidí, kteří se promenují a vychutnávají si tohle barevné divadlo. Můžete se s ním i vyfotit a dostanete svou podobiznu s Pudongem v pozadí zarámovanou. Já to sice neviděl, ale Libor mi vyprávěl, že nějaký starší Číňan zřejmě nebyl se zaplaceným dílkem spokojený, a tak obrázek roztřískal, až střepy lítaly všude kolem. Lidí je tu opravdu spousta, takže se není v té tmě moc co divit, že jsme se s Liborem navzájem ztratili. Naštěstí jsme se předtím domluvili, že dojdeme k velkému bílému čemusí, což jsme si pak ještě potvrdili SMS. Vracíme se zpátky a máme pocit, že světla trochu ubylo. Pak se na pokoji dočítám, že Šanghaj skutečně šetří elektrickou energií a osvětlení budov na obou březích řeky se večer postupně vypíná. Tak to jsme to ještě stihli akorát.

Cesta z nábřeží k hotelu není ničím extra zajímavá kromě nepochopitelného množství obchodů s klavíry. A jeden z nich Libora úplně omráčí. Je totiž postaven v designu vozu Rolls-Royce. Ten by se ovšem na náš hotelový pokoj, kam dorazíme před tři čtvrtě na jedenáct, nevešel. A je to přesně čas, kdy se otevírá online odbavení našich zítřejších letů s Turkish Airlines. Zabírám osvědčená sedadla. A doufám, že mě do zítřka přejde ta otravná rýma.

Šanghaj, odlet, návrat do vlasti (sobota 21. září - neděle 22. září)

Budíček máme nezvykle pozdě – v osm hodin. A to jen proto, abychom stihli snídani. Ovšem kdybychom věděli, co nás čeká, spali bychom v naprostém klidu aspoň do deseti. Hnus, velebnosti! Na recepci jsme si museli vyzvednout takové malé kuponky, za které nám pak v jídelně (tomu výrazu odpovídá i styl, jakým nám jídlo nandávali) dvě paní v bílých úborech nadělí už napohled nepříliš vábnou kombinaci – dva plněné knedlíky, dva druhy něčeho, co vypadá jako chaluhy, vařené vejce a můžeme si dát i miskou čehosi, co vzbuzuje dojem rozvařené rýže zředěné vodou, v níž se vařila. A k pití NIC! V zemi, kde čaj teče proudem a často se nalévá zdarma, bychom uvítali aspoň ten. Knedlíky jsou plněné hmotou, která chutná jako vepřová konzerva, ale v téhle zemi člověk nikdy nemá jistotu, jaké zvíře mu naservírovali, takže těžko říct. Každopádně jsme ani jeden z nás nebyl schopen vstřebat byt' jen jeden celý knedlík. Chaluhy ochutnal jen Libor, protože jeho výraz mi neomylně naznačil, že tuhle pikantní záležitost by moje tělo nestrávil bez následků. Rozvařenou rýži jsme odmítli rovnou, takže jediné, co se dalo pozřít, bylo vařené vejce. Teprve v tuhle chvíli jsem byl schopen plně pochopit nářky recenzentů hotelů, kteří si stěžují na nedostupnost „západních“ snídaní.

A aby toho nebylo málo, venku lijí jako z konve. S nadějí, že to snad nebude trvat dlouho, se balíme, bágly odkládáme na recepci a odevzdáváme klíče. Déšť ale nepolevuje. Přebíháme tedy ke stanici metra a kupujeme si deštníky za (jak jsme později zjistili) poměrně nehorázných 20¥ za kus. Metrem (po 3¥) se přemístíme na stanici Yuyuan Garden. Tady lijí snad ještě víc. Naštěstí jsou hned přes silnici nějaké zakryté krámký. Po pár minutách nám dojde, že tyhle obchůdky jsou jen vrcholkem ledovce, za nímž se rozkládá obrovská tržnice se vším možným. Můžeme se tu tedy trochu zabavit, než déšť ustane.

K tomu nakonec skutečně dojde, takže zamíříme k našemu prvnímu dnešnímu cíli, zahradám a bazaru Yuyuan. Tedy mě zajímají spíš ty zahrady. Ale musím uznat, že i ten „bazar“ má něco do sebe. Jen je potřeba si ujasnit, že se nejedná o bazar v tom smyslu, jak si tenhle výraz běžně vysvětlujeme. Je to spletitá skrumáž moderních obchodů a restaurací v budovách působících tradičním dojmem. Středobodem je pak čajovna Huxingting z roku 1784, k níž vede z obou stran klikatící se lávka, která brání přístupu zlým duchům. Našemu přístupu pro změnu bránil luxusně vypadající liduprázdný interiér. Všude kolem jsou ovšem lidé mraky. I proto se před nimi jdeme ukrýt do zahrad. Dalším důvodem je to, že je chceme projít, dokud neprší.

Vstupné činí 40¥. A hned za branou se otevře svět plný dřevěných pavilonů, jezírek, skalek, bujné zeleně, malebných zákoutí, draků, oranžových kaprů, sošek... Ačkoli jsme v Japonsku nikdy nebyli, připomíná nám to spíš tuhle zemi než Čínu. Každopádně když pomineme pár skupin turistů, je tu příjemný klid. Ten ovšem naruší hlasitá siréna, jejíž zvuk se zahradou rozlehne v čas, který nenapovídá tomu, že by mělo jít o nějakou pravidelnou zkoušku, jako je třeba poledne každou první středu v měsíci v Praze. Rozhlížíme se kolem, ale všichni vypadají, jako by nic neslyšeli. Při druhém, snad ještě delším, ovšem přerušovaném signálu se mě Libor zřejmě snaží uklidnit konstatováním, že přerušovaná siréna aspoň u nás znamená letecký nálet. No tak fajn, co naděláme. Ostatní jsou v klidu, tak proč se stresovat. Třetí dávku dostáváme v poledne a už ji vlastně ignorujeme. Tu a tam ještě sprchne, ale naštěstí je tu spousta míst kam se dá schovat – ideálně si sednout na terasu některého z pavilonů a jen tak se kochat. Je opravdu čím, moc se nám tu líbí. Takže tady vydržíme bloumat až do jedné.

Přes hordu chlapíků nabízejících určitě pravé hodinky světových značek se prodáváme k hříšnému žlutému logu ve tvaru písmene „M“. Po té příšerné ranní zkušenosti se dneska chceme místní kuchyni vyhýbat obloukem, takže jsme se rozhodli být za mastňáky. Kuponky bohužel nemáme, takže za kompletní menu platíme po 29,50¥. Abychom tu prasárnu rozchodili, procházíme pěšky na Bund, tentokrát z opačného konce než včera. Je zataženo, ale naštěstí už neprší. Pomalu si to šineme k hotelu Peace, kde z Bundu sejdemo a snažíme se najít nějakou obyčejnou kavárnu nebo cukrárnu. Jenomže míváme samé luxusní obchody s módou, hotely apod. Takže nejbližší příděl sladkého nabízí Starbucks. No dobrá, poslední den v Číně jsme si asi mohli vybrat trochu stylovější gastronomii, ale fakt jsme nic

lepšího nenašli. A určitě bychom rádi, protože tenhle řetězec je pekelně drahý i tady. Za dva borůvkové muffiny, obří karamelové frappuccino a obří „black tea latté“ (rozuměj čaj s mlíkem) jsme utratili bat'ovských 99¥.

A aby té komerce nebylo málo, navštěvujeme i nedaleký Apple Store, kde se vlastně poprvé můžeme podívat na nové produkty a nový operační systém, které byly představeny jen před pár dny. A to je vlastně takový oslí můstek k našemu dalšímu cíli, čtvrti Pudong, kterou jsme si včera prohlíželi z Bundu. Tentokrát se vydáme přímo do ní. A stačí nám k tomu jedna stanice metrem – pod řekou projet na zastávku Lujiazui (3¥). A máme Perlu Orientu jako na dlani. Z ní bychom mohli mít jako na dlani i velkou část města, ale vyhlídka za 160 nebo 220¥ nám připadá dost přestřelená. Takže se jen tak procházíme mezi mrakodrapy, po kruhovém nadchodu nad rušnými silnicemi a přesouváme se k řece, odkud konečně vidíme Bund v celé jeho kráse. A musím říct, že tohle bylo fakt moc pěkné rozloučení s Čínou, navíc podtržené dramatickou oblohou. Vydržel bych se na tohle panorama dívat snad hodiny, je v něm něco magického. Snad ta kombinace starých vznešených staveb a moderní zástavby za nimi. Možná na tom má velký podíl i příjemná atmosféra, kterou je tohle místo protknuto. Zkrátka mě musí Libor až trochu přemlouvat, abych se odsud odlepil.

Protože se nám teď nechce v metru přestupovat, jedeme na stanici People's Square s tím, že se z ní do hotelu projdeme pěšky. Jenomže to netušíme, že jen než se z tohoto dopravního podzemního uzlu vymotáme, nachodíme asi pět kilometrů. Stanice má dvacet východů a protékají jí neuvěřitelné davy. A to je sobota večer. Neumím si představit ten bláznivec ve všední den ráno. Pomalou procházkou dojdeme na hotel, vezmeme bágly, využijeme otřesnou hotelovou toaletu (dost těžko se pantomimicky vysvětluje, co hledáme), na chvíli si pohovíme na pohovce a v sedm hodin vyrážíme na letiště. Metro z centra vyjde na 7¥. Opět je celkem narvané a my stojíme až do stanice Guanglan Road, kde je potřeba vystoupit, přejít nástupiště a naskočit do další soupravy. Tam nemilosrdně ukořist'ujeme dvě místa. Podle plánu metra by se mohlo zdát, že je to na letiště kousek, ale stanice jsou od sebe dost vzdálené, takže celá cesta z centra trvá téměř hodinu a půl.

Odbavení probíhá celkem rychle, vybraná místa nám zůstala. Horší je to na pasovce a navazující bezpečnostní prohlídce, kde si musíme vystát pořádného „hada“. Klučinu, který stál při odbavení před námi, posílá nějaký přečhytralý securit'ák zpátky, protože je prý jeho příruční zavazadlo příliš těžké (podle všeho jsou slovíčka „too heavy“ tím jediným, co se anglicky naučil). Nechápeme, jak k tomu došel, protože se toho zavazadla ani nedotknul a mělo naprosto standardní velikost. Ale holt si svou pozici asi musí nějak odůvodnit. Mládenec se po chvíli vrací – samozřejmě s kufříkem, který je naprosto v pořádku.

Musíme se zbavit zbylých peněz. Libor si plní přání a pořizuje sošku příslušníka hliněné armády. Pikantní je, že tu vyjde laciněji (75¥) než na tržišti. Pořád nám ale zbývá 95¥. Prolítáváme snad všechny duty free obchody, které tu mají, ale pořád nic. Nakonec najdeme plechovku se zeleným čajem přesně za uvedenou sumu. Za čaj je to sice pálinka, ale lepší než si nechat těch pár papírků a mincí. Na památku nám tak tentokrát z peněz zbylo jen pár „papírků do Monopolů“. Pak už je čas přejít k odletové bráně, kde je překvapivě k dispozici wi-fi, takže čekání rychle utíká.

V letadle čekáme asi půl hodiny na start, který nepatřil k těm nejpovedenějším. Ani jídlo tentokrát nebylo oslňující (hovězí v ústřicové omáčce se zeleninou a nudlemi, výborná lilková pasta, cheese cake), mám dojem, že ho tentokrát nepřipravovali Turci, ale Číňani. Ono i to tištěné menu vypadalo jinak. Ale nezbyvá než zopakovat, že proti ČSA je to pořád jiná liga. Ráno nás čekají míchaná vajíčka a výběr sýrů. Kymácivým přistáním se v 5:15 ocitáme na istanbulské ranveji.

Ceny na letišti jsou příšerné, obzvláště v případě nápojů. Plechovka koly vyjde v přepočtu skoro na stovku! Nakonec skončíme u automatu, který je ochoten nám vydat to samé za cca 35 korun. Odlétáme až v 9:15, číslo naší brány se ještě ani neukazuje, takže uléháme u jedné z těch, které máme poblíž. Odtud nás po nějaké době vyhazují, ale pak se našťěstí otevře ta naše. Tentokrát nás odvázejí autobusem. Překvapivě je mezi námi málo Čechů. Sedadla máme hned za business třídou a poskytují podstatně víc prostoru na nohy než ta, která jsme měli v předchozím dálkovém letu. Vzhledem k tomu, že je ráno, jsou nám opět servírována míchaná vajíčka. Jestli na nás bude Jana na letišti

čekat s vajíčkovou tlačenkou, asi nám už vyraší kopřivka. Přesně podle letového řádu přistáváme v neděli v 11:05 v Praze. A musím přidat ještě perličku s taxikářem. Dovezl nás domů za 211 Kč, chtěl jsem mu trochu dopřát, tak sumu zaokrouhlujeme na 240. On ale nemá na vrácení, takže nám to nakonec nechá jen za dvoustovku. Že by přece jen nebyli všichni taxikáři taková verbež?

Závěrem

Viděli jsme jen malý zlomek obrovské země. Takže jsem dalek toho, abych činil jakékoli zobecňující závěry. Čína pro mě byla zemí paradoxů. Její obyvatele jsem někdy velebil – to když sami od sebe nezištně poradili zmateným bílým tvářím –, jindy je nemohl vystát – to když řvali jako pominutí nebo se tlačili a strkali, jako by šlo o život. Šokovala mě vyspělost a modernost velkých měst, na druhé straně bych v hektickém a ušmudlaném Sanjiangu asi nevydržel ani den. V naší oblíbené pekingské restauraci jsem byl z podávané krmě blahem bez sebe, ze snídaň v šanghajském hotelu se mi málem „zvedl kufr“ a vůbec jsem nedokázal pochopit, jak můžou místní jíst ty aspoň na pohled blafy, které se prodávají na tržnicích. A dalo by se ještě pokračovat.

Viděli a zažili jsme krásné a zajímavé věci a místa – Velká čínská zeď je divem světa plným právem, z rýžových teras Long Ji oči přecházely, od šanghajského Bundu jsem je nemohl odtrhnout, krasové homole při západu slunce byly jedním z nejhezčích živých obrazů, jaké jsem kdy viděl. Někde dojem hodně utrpěl turistickou komercí, která mě v komunistické zemi docela překvapila. I když, pokud jde o ten komunismus – z pohledu návštěvníka země, který v ní pobyl dva týdny, musím konstatovat, že nebyť několika ojedinělých srpů a kladiv, neměl bych podle čeho poznat, že se zrovna nacházím v zemi s tímhle totalitním zřízením. A tím se vracím k předchozímu odstavci – já vlastně pořádně nevím, co si o Číně mám myslet. Tím je svým způsobem tajemná, neuchopitelná, proto mě možná chvílemi až iritovala. Ale každopádně je to země zajímavá a má co nabídnout. Nezaryla se mi do srdce ani zdaleka tak hluboko jako Indie, jenomže ta nasadila laťku snad až příliš vysoko. Jsem rád, že jsme se do Číny vypravili. A třeba se tam ještě někdy vrátíme, přestože jsme během pobytu na tuhle možnost pohlíželi dost skepticky. Nikdy neříkej nikdy...